Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-035/23-952/30
Podgorica, 08.09.2023. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA JU DOM STARIH "BIJELO POLJE" ZA 2022. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, septembar 2023. godine

SADRŽAJ:

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 3
II OPŠTI DIO 18
2.1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE 18
2.2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE 18
2.3. DJELATNOST SUBJEKTA REVIZIJE 18
2.4. ORGANIZACIJA I ORGANI SUBJEKTA REVIZIJE 19
2.5. NAČIN FINANSIRANJA I STICANJA SREDSTAVA USTANOVE 20
2.6 VRSTA REVIZIJE 20
2.7 PREDMET I OBUHVAT REVIZIJE 21
2.8 CILJ REVIZIJE 21
2.9 KRITERIJUMI REVIZIJE 21
2.10 METODE VRŠENJA REVIZIJE 23
2.11 VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE 24
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 25
3.1 SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA 25
3.2 RAČUNOVODSTVENE EVIDENCIJE 26
3.3 FINANSIJSKI PLAN PRIHODA I RASHODA 26
3.4 PROGRAM RADA 26
3.5 AKTIVNOSTI UPRAVNOG ODBORA U 2022.GODINI 26
3.6 POPIS I EVIDENTIRANJE IMOVINE 26
3. 7 DEPOZITI NA RAČUNIMA KOD POSLOVNIH BANAKA 32
3.8 BLAGAJNIČKO POSLOVANJE 33
3.9 POTRAŽIVANJA 34
3.10 FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 34
3.11 PRIHODI 39
3.12 IZDACI 42
3.13 ZAPOŠLJAVANJE I OBRAČUN ZARADA 42
3.14 JAVNE NABAVKE 42
3.15 SUDSKI SPOROVI 54
3.16 KANCELARIJSKO POSLOVANJE 54

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj 04-035/23-952/2 od 27.03.2023.godine, izvršila reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja JU Dom starih "Bijelo Polje" za 2022. godinu.

Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti, Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 100-999).

Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji subjekta revizije sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekta revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.
Revizija je obezbijedila vršenje postupaka kako bi se dobilo dovoljno adekvatnih dokaza na kojima se zasniva izraženo mišljenje.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je finansijski izvještaj JU Dom starih "Bijelo Polje" za 2022.godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja JU Dom starih "Bijelo Polje" br. 02-082-1596/23 od 07.08.2023.godine, a shodno članu 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum u sastavu: Predsjedavajući Senatom DRI, senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator Zoran Jelić - član Kolegijuma na sjednici održanoj 08.09.2023.godine, usvojio je

KONAČNI IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA
JU DOM STARIH "BIJELO POLJE"
ZA 2022. GODINU

MIŠLJENJE

a) Finansijskom revizijom je utvrđeno da Godišnji finansijski izvještaj JU Dom starih "Bijelo Polje" za 2022.godinu, nije u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja jer je Ustanova u Izvještaj o neizmirenim obavezama iskazala neizmirene obaveze (95.464,37€) koje se značajno razlikuju u odnosu na iste evidentirane u poslovnim knjigama (369.826,91€, od kojih se veći dio odnosi na obaveze iskazane po početnom stanju koje nijesu dokumentovane - 185.334,09€), dok je u Izvještaj o novčanim tokovima iskazala gotovinu na početku perioda u većem iznosu za 10.659,02€ i gotovinu na kraju perioda u većem iznosu za 5.934,29€ u odnosu na istu iskazanu u bankarskim izvodima. Takođe, Ustanova nije vršila evidentiranje transakcija u poslovnim knjigama na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština, dok dio finansijskih transakcija nije evidentirala u poslovnim knjigama, što je uticalo na neusaglašenost podataka Ustanove o stanju depozita na žiro računima evidentiranim u poslovnim knjigama i istim iskazanim u bančinim izvodima.

Navedene nepravilnosti predstavljaju materijalno značajnu grešku u odnosu na materijalnost, koja je utvrđena u iznosu od 15.890,33€ (1,73% rashoda iskazanih u Izvještaju o novčanim tokovima, koji iznose 918.516,17€), pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj JU Dom starih "Bijelo Polje" za 2022. godinu

b) Revizijom pravilnosti je utvrđeno je da JU Dom starih "Bijelo Polje" nije finansijske transakcije i druge aktivnosti u svim materijalnim aspektima uskladila sa zakonima i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja JU Dom starih "Bijelo Polje" sa: Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakonom o radu, Zakonom o obligacionim odnosima, Zakonom o državnoj imovini (čl.43 i 44), Zakonom o javnim nabavkama (čl.27,87,141,152 i 182), Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, Uredbom o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore, Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj

svojini, Uputstvom o načinu vršena kancelarijskog poslovanja i drugim internim aktima subjekta revizije, pa u skladu sa tim, a imajući vidu da slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno, imaju prožimajući efekat, nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje** na pravilnost poslovanja JU Dom starih "Bijelo Polje" za 2022.godnu.

NALAZI I PREPORUKE

Finansijska revizija

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Ustanova evidentiranje transakcija u poslovnim knjigama nije vršila na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština, već Pravilniku koji nije u primjeni.

Preporuka F1

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje transakcija u poslovnim knjigama vrši shodno važećem Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđena neusaglašenost podataka Ustanove o stanju depozita na žiro računima evidentiranim u poslovnim knjigama i istim iskazanim u bančinim izvodima, zbog neevidentiranja dijela finansijskih transakcija u poslovnim knjigama (razlika – više evidentirani depoziti na 01.01.2022. godine u iznosu od 17.998,95€ i na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 20.123,00€). Takođe, Ustanova je u Izvještaj o novčanim tokovima (Obrazac IV) iskazala gotovinu na početku perioda u većem iznosu za 10.659,02€, dok je gotovinu na kraju perioda iskazala u većem iznosu za 5.934,29€ u odnosu na istu iskazanu u bankarskim izvodima.

Preporuka F2

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira sve poslovne transakcije koje se odnose na fiskalnu godinu, kao i da u Izvještaju o novčanim tokovima, iskazuje depozite na početku i na kraju perioda u iznosima koji su iskazani u bankarskim izvodima i usaglašeni sa podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi.**

Nalaz

- U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija o sprovedenim knjiženjima u poslovnim knjigama Ustanove u okviru klase 2 – obaveze, od kojih se veći dio odnosi na obaveze iskazane po početnom stanju u iznosu od 185.334,09€. S tim u vezi, a imajući u vidu značajne neusaglašenosti u podacima o evidentiranim obavezama u poslovnim knjigama i istim iskazanim u Izvještaju o neizmirenim obavezama, DRI izražava rezervu na stanje obaveza iskazano u Izvještaju. Članom 62 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, utvrđeno je, između ostalog, da su budžetski izvršioci odgovorni za pravilno i tačno računovodstvo.

Preporuka F3

- **Subjekt revizije je dužan da poslovne transakcije evidentira u poslovnim knjigama na osnovu vjerodostojne računovodstvene**

dokumentacije, u cilju vođenja pravilnog i tačnog računovodstva, za koje je odgovoran shodno članu 62 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u poslovnim knjigama i Izvještaju o novčanim tokovima iskazala primitke i izdatke u većem iznosu za po 20.236,89€ jer je priliv sredstava od Ministarstva rada i socijalnog staranja za lične potrebe korisnika (džeparac), evidentirala kao prihod Ustanove, iako ista pripadaju korisnicima, a isplatu istih korisnicima, odnosno prenos u blagajnu depozita, kao izdatak Ustanove.

Preporuka F4

- **Preporučuje se subjektu revizije da u poslovnim knjigama prilive i odlive sredstava koja pripadaju korisnicima evidentira na konto obaveza prema korisnicima, u cilju pravilnog iskazivanja primitaka i izdataka Ustanove u Izvještaju o novčanim tokovima.**

Revizija pravilnosti

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Ustanova nije, shodno članu 7 Zakona utvrdila poslovne ciljeve koji doprinose ostvarivanju misije subjekta i nije shodno članu 9 Zakona o unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, utvrdila pokazatelje uspješnosti (indikatore), kao osnovu za izvještavanje o realizaciji utvrđenih ciljeva. Subjekt revizije nije sačinio i dostavio Ministarstvu finansija godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola do 15. februara tekuće za prethodnu godinu, što nije u skladu sa članom 18 Zakona, dok je Izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare za 2022.godinu dostavio nadležnom organu dana 27.04.2023. godine, što nije u skladu sa članom 53 Zakona.

Preporuka P1

- **Subjekt revizije je dužan da, shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, sprovede sve aktivnosti na uspostavljanju i sprovođenju unutrašnjih kontrola, kao i da utvrdi interna pravila i procedure za sve značajne segmente poslovanja u cilju sprovođenja kontrola.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u okviru Glavne knjige na istom računu evidentirala prihode po osnovu pružanja usluga smještaja neposrednim ugovaranjem sa korisnicima (korisnici koji neposredno plaćaju punu cijenu smještaja) i prihode po osnovu pružanja usluga smještaja korisnicima, čije usluge smještaja se naplaćuju od penzija istih, na ime učešća u troškovima smještaja, što onemogućava dobijanje podataka o broju korisnika po navedenim kategorijama i prihodima po osnovu istih.

Preporuka P2

- **Preporučuje se subjektu revizije da u Glavnoj knjizi obezbjedi posebnu evidenciju prihoda ostvarenih po osnovu pružanja usluga**

smještaja neposrednim ugovaranjem sa korisnicima i prihoda po osnovu pružanja usluga smještaja korisnicima, čije usluge smještaja se naplaćuju od penzija istih.

Nalaz

- Uvidom u ugovore o smještaju korisnika na direktan zahtjev korisnika, utvrđeno je da samo dio istih sadrži odredbu o plaćanju depozita, kao sredstva obezbjeđenja. Ustanova nije posebnom procedurom utvrdila kriterijume o određivanju obaveze plaćanja depozita od strane korisnika ili oslobađanja od iste. Ustanova je po osnovu ugovora sa 23 korisnika naplatila depozit u iznosu od po 1.800,00€ (u iznosu od šestomjesečne cijene smještaja od 300,00€ mjesečno), iako je za 16 korisnika naknada za smještaj iznosila od 400,00€ do 550,00€.

Preporuka P3

- **Preporučuje se subjektu revizije da internom procedurom definiše kriterijume o određivanju obaveze plaćanja depozita od strane korisnika ili oslobađanja od iste, prilikom zaključivanja ugovora o smještaju korisnika na direktan zahtjev korisnika.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Ustanova u poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od korisnika po osnovu pružanja usluga istim, kao ni evidenciju potraživanja od Ministarstva rada i socijalnog staranja, što je bila u obavezi, budući da evidentiranje poslovnih transakcija u poslovnim knjigama vrši na obračunskoj osnovi, a izvještavanje na gotovinskoj osnovi.

Preporuka P4

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja po svim osnovima, budući da računovodstvene evidencije zasniva na obračunskoj osnovi, koja podrazumijeva evidentiranje poslovnih transakcija u momentu nastanka poslovnog događaja.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Ustanova ne obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava, što nije u skladu sa članom 6 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, kojim je propisano da se posebna evidencija pokretnih i nepokretnih stvari vodi u knjigovodstvu organa koji te stvari koristi na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, u skladu sa propisima o računovodstvu, jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i opština i razvrstavanju imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije.

Preporuka P5

- **Subjekt revizije treba da, u skladu sa članom 6 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, obezbijedi vođenje analitičke evidencije osnovnih sredstava u posebnom računovodstvenom programu. Navedena evidencija je osnov za upoređivanje popisom utvrđenog stanja i utvrđivanje eventualnih razlika (manjkova ili viškova).**

Nalaz

- Ustanova nije prezentirala dokumentaciju o evidentiranju opreme na kontima klase 0 u Glavnoj knjizi, po početnom stanju u iznosu od 188.976,99€, pa DRI izražava rezervu na stanje evidentirane opreme u Glavnoj knjizi Ustanove. Takođe, revizijom je utvrđeno da Ustanova nije u poslovnim knjigama evidentirala građevinski objekat i pripadajuće zemljište u kojem obavlja djelatnost, što nije u skladu sa odredbama člana 44 Zakona o državnoj imovini kojim je propisano da evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari javnih službi vode službe koje te stvari koriste.

Preporuka P6

- **Subjekt revizije je dužan da u poslovnim knjigama evidentira svu nepokretnu i pokretnu imovinu na osnovu potpune i adekvatne dokumentacije, shodno članu 44 Zakona o državnoj imovini.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Ustanova nije vršila obračun amortizacije osnovnih sredstava za 2022. godinu, a shodno Izjavi šefa računovodstva Ustanove, obračun amortizacije nije vršen od 2013. godine. Navedeno nije u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom za javni sektor 17, kojim je, između ostalog definisano da amortizacija sredstava započinje kada ono postane raspoloživo za korišćenje, tj. kada se nalazi na lokaciji i u stanju koje je neophodno da sredstvo funkcioniše na način na koji to predviđa rukovodstvo, kao ni Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, kojim je definisan način razvrstavanja materijalne i nematerijalne imovine i metode za utvrđivanje amortizacije materijalne i nematerijalne imovine.

Preporuka P7

- **Subjekt revizije treba da vrši obračun amortizacije osnovnih sredstava na način definisan Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, a u skladu a Međunarodnim računovodstvenim standardom za javni sektor (MRS-JS 17).**

Nalaz

- Uvidom u rješenja o formiranju popisnih komisija utvrđeno je da je Ustanova kao pravni osnov za donošenje istih odredila Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i član 14 Statuta Doma, iako je ista trebalo donijeti u skladu sa propisima kojim je bliže uređen način vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, imajući u vidu da je subjekt revizije javna ustanova čiji je osnivač država. U postupku vršenja revizije nijesu prezentirani planovi rada pojedinačnih komisija za popis.

Preporuka P8

- **Subjekt revizije treba da u cilju usaglašavanja stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem vrši popis cjelokupne imovine**

(finansijske i nefinansijske) sa kojom raspolaže, uključujući i obaveze, u skladu sa propisima kojim je bliže uređen način vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini za državne organe.

Nalaz

- Uvidom u Izvještaj Centralne popisne komisije, utvrđeno je da isti ne sadrži sve podatke utvrđene članom 13 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini. Takođe, u postupku revizije nije prezentiran akt o usvajanju izvještaja Centralne popisne komisije o izvršenom popisu, što nije u skladu sa članom 14 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, kojim je, između ostalog, utvrđeno da starješina organa na osnovu izvještaja Komisije i priloženih popisnih lista odlučuje o prihvatanju izvještaja o popisu.

Preporuka P9

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da se Izvještaj o izvršenom popisu sačinjava u skladu sa odredbama člana 13 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, kao i usvajanje istog od strane starješine organa na način utvrđen članom 14 Uredbe.**

Nalaz

- Uvidom u popisne liste utvrđeno je da iste za većinu stavki ne sadrže podatke o novčanim vrijednostima imovine na osnovu knjigovodstvenog stanja, već samo naturalne podatke o osnovnim sredstvima, što nije u skladu sa odredbama člana 11 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, kojim je utvrđeno da se podaci o popisu pokretnih i nepokretnih stvari unose u popisne liste pojedinačno u naturalnim iskazima, na osnovu utvrđenog stvarnog stanja i u novčanim iskazima na osnovu knjigovodstvenog stanja. Takođe je da subjekt revizije nije obezbijedio vršenje popisa imovine na popisanom obrascu (Obrazac PL), što nije u skladu sa članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

Preporuka P10

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da popisne komisije prilikom vršenja popisa u popisnim listama za svu imovinu unose podatke o istoj na način utvrđen članom 11 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini. Takođe, subjekt revizije treba da popisne liste sačinjava na propisanom obrascu (Obrascu PL), u skladu sa članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.**

Nalaz

- Uvidom u LN 3541 utvrđeno je da je zgrada na katastarskoj parceli 1933/2 (objekat JU Dom starih Bijelo Polje) upisana sa teretom nedostatka upotrebne dozvole.

Preporuka P11

- **Subjekt revizije je dužan da, shodno odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, preduzme aktivnosti u dijelu pribavljanja upotrebne dozvole za objekat u kojem obavlja djelatnost.**

Nalaz

- Ustanova ne posjeduje precizne podatke o vrijednosti i površini građevinskog objekta i pripadajućeg zemljišta u kojem obavlja djelatnost, a uvidom u dostupne podatake o površini objekta Doma iz prezentirane dokumentacije utvrđene su neusaglašenosti (po ugovoru - 5.100m^2, Listu nepokretnosti - 5.727m^2, dok je na zvaničnom sajtu Doma objavljeno da je površina objekta 6.171,36 m^2), pa je neophodno izvršiti premjer i procjenu vrijednosti istog, shodno odredbama člana 43 Zakona o državnoj imovini.

Preporuka P12

- **Subjekt revizije treba da izvrši procjenu vrijednosti nekretnina, na način propisan odredbama člana 43 Zakona o državnoj imovini.**

Nalaz

- U postupku revizije je utvrđeno da Ustanova, nije organu uprave nadležnom za poslove imovine dostavila podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima sa kojima raspolaže, što nije u skladu sa odredbama člana 50 Zakona o državnoj imovini kojim je bila dužna da, organu uprave nadležnom za poslove imovine, dostavi podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima, do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na propisanim obrascima.

Preporuka P13

- **Subjekt revizije je dužan da, shodno odredbama člana 50 Zakona o državnoj imovini dostavlja organu uprave nadležnom za poslove imovine podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima sa kojima raspolaže, na propisanim obrascima.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Ustanova nije donijela rasporedna rješenja zaposlenima po važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2022.godine, iako je članom 18 istog, definisano da se u roku od 30 dana od usvajanja novog Pravilnika izvrši raspored izvršilaca.

Preporuka P14

- **Subjekt revizije treba da donese rasporedna rješenja zaposlenim u Ustanovi shodno važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Ustanova svakomjesečno donosila odluke o uvođenju rada dužeg od punog radnog vremena (prekovremeni rad), zbog iznenadnog povećanog obima posla, pri čemu je za 28 zaposlenih prekovremeni rad obračunat od 260 do 480 časova, što je više od propisanog maksimuma od 250 časova na godišnjem nivou iz člana 64 Zakona o radu.

Preporuka P15

- **Subjekt revizije treba da organizuje prekovremeni rad u skladu sa odredbama člana 64 Zakona o radu**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da se prisustvo na radu ne evidentira neposredno od strane zaposlenih, već neposredni rukovodioci organizacionih cjelina (šef kuhinje, glavna medicinska sestra i sl.) sačinjavaju mjesečne specifikacije o zbirnom broju sati provedenom na radu, dnevnom prisustvu zaposlenih, bolovanju i godišnjem odmoru, koje dostavljaju računovodstvenoj službi i iste su osnov su za obračun zarada. Takođe je utvrđeno da specifikacija obezbjeđuje samo zbirni podatak o broju sati prisusutnosti na radu na mjesečnom nivou i o smjenskom radu, pa se računski dolazi do iznosa broja časova redovnog rada, prekovremenog, noćnog i rada u toku praznika, ali specifikacija ne obezbjeđuje podatke o vremenu dolaska na posao i vremenu odlaska sa posla zaposlenih. Subjekt revizije ne posjeduje interni akt kojim je uređena ova oblast.

Preporuka P16

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi proceduru evidentiranja prisustva zaposlenih, na način da se obezbijedi da dnevnu evidenciju o dolasku na posao i odlasku sa posla sačinjavaju neposredno zaposleni, kao i da se na osnovu iste od strane šefova organizacionih cjelina sačinjavaju mjesečne specifikacije o prisustvu na radu koja će biti osnov za obračun zarada.**

Nalaz

- Uvidom u Plan rada Ustanove za 2022.godinu, utvrđeno je da ista nije realizovala značajan dio planiranih aktivnosti (rekonstrukcija liftova zgrade, izgradnja teretnog-medicinskog lifta za transport nepokretnih korisnika i rekonstrukcija grijanja - prelazak sa ulja na pelet), koje su bile planirane i 2021.godinu. Takođe, utvrđena je neusaglašenost između Finansijskog plana i Plana rada za 2022.godinu, odnosno odstupanja strukture planiranih troškova od planiranih aktivnosti.

Preporuka P17

- **Preporučuje se subjektu revizije da godišnjim Planom rada vrši realnije planiranje aktivnosti u cilju stvaranja uslova za realizaciju istih.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Ustanova u okviru računovodstvenog programa obezbjeđuje posebnu evidenciju transakcija vezanih za redovno poslovanje i transakcija vezanih za projektne aktivnosti, pri čemu program ne omogućava objedinjavanje podataka koji služe za sačinjavanje jedinstvenog finansijskog izvještaja, već se isti sačinjava zbrajanjem podataka iz posebnih finansijskih izvještaja, što značajno može uticati na pojavu greške.

Preporuka P18

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi računovodstveni program koji omogućava objedinjavanje podataka o transakcijama iz posebnih evidencija, koji predstavljaju osnov za sačinjavanje jedinstvenog finansijskog izvještaja.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u Glavnoj knjizi, na kraju 2022. godine, evidentirala pretplate i primljene depozite u ukupnom iznosu od 23.047,20€, koje su uticale na smanjenje iskazanih obaveza u Izvještaju o neizmirenim obavezama, pri čemu nije prezentirala dokaze o usaglašavanju većeg dijela obaveza evidentiranih u poslovnim knjigama.

Preporuka P19

- **Subjekt revizije treba da tokom godine vrši usaglašavanja obaveza sa dobavljačima kao i obaveza po drugom osnovu, kako ne bi iskazivao pretplate na kraju finansijske godine. Takođe, subjekt revizije treba da nastale pretplate prema dobavljačima evidentira na konto aktivnih vremenskih razgraničenja i da zahtijeva povraćaj više plaćenih sredstava od dobavljača, kao i da sprovede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama po osnovu eventualnih neusaglašenih salda obaveza.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije prilikom korišćenja službenih vozila radi obavljanja određenih zadataka nije koristio propisane obrasce shodno članu 17 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore (obrazac:PN) i naloge za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva (obrazac za kontrolu - OK). U postupku revizije nijesu prezentirani dokazi da Ustanova koristi prevozna sredstva u skladu sa uslovima propisanim Uredbom. Takođe, Ustanova nije internim aktom uredila način korišćenja i upotrebe prevoznih sredstava, zavisno od posebnih potreba i specifičnosti organa, što nije u skladu sa članom 5 Uredbe.

Preporuka P20

- **Subjekt revizije treba da koristi prevozna sredstva u skladu sa odredbama Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore, kao i da donese interni akt o načinu korišćenja i upotrebe istih, kako je to propisano Uredbom.**

Nalaz

- Ustanova nije prezentirala dokaze da je putem ESJN aplikacije dostavila nadležnom Ministarstvu statističke izvještaje o javnim nabavkama (polugodišnji i godišnji izvještaj), što nije u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkam kojim su utvrđene obaveze naručioca u vezi sa statističkim izvještavanjem o javnim nabavkama. Uvidom u elektronski sistem javnih nabavki (ESJN), utvrđeno je da je Ustanova tokom 2022. godine, putem ESJN sprovela četiri otvorena postupka javnih nabavki, ukupne vrijednosti 155.819,83€ i tri postupka jednostavnih nabavki ukupne vrijednosti 19.824,96€, koje nije iskazala kroz Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama u ESJN.
  U postupku revizije prezentiran je Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, koji je Ustanova sačinila na osnovu podataka iz ESJN aplikacije, u kojem su iskazane vrijednosti nabavke, koje ne odgovaraju vrijednostima nabavki iz prezentirane dokumentacije. Ustanova u prezentiranom Izvještaju nije iskazala nabavke po osnovu usluga mobilne telefonije u iznosu od 8.988,53€, usluga fiksne telefonije u iznosu od 644,95€ i konsultantske usluge u iznosu od 3.780,00€, dok je iskazala usluge vezane za zapošljavanje u iznosu od 17.638,86€, koje se shodno članu 14 Zakona izuzete od primjene istog.

Preporuka P21

- **Subjekt revizije treba da u Izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne iskaže sve sprovedene nabavke koje se odnose na godinu za koju se izvještaj podnosi, kao i da statističko izvještavanje o javnim nabavkama vrši u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama.**

Nalaz

- Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u vezi sa sprovedenim otvorenim postupcima javnih nabavki utvrđeno je da je Ustanova prilikom sprovođenja postupka javne nabavke sanitetskog potrošnog materijala putem otvorenog postupka, nije tehničkom specifikacijom utvrdila sve karakteristike predmeta nabavke i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 87 Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka P22

- **Subjekt revizije treba da prilikom sprovođenja postupka javne nabavke, tehničkom specifikacijom utvrdi sve karakteristike predmeta nabavke i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, kako bi istom omogućio jednak pristup svim privrednim subjektima u postupku nabavke bez ograničavanja tržišne konkurencije, kako je definisano članom 87 Zakona o javnim nabavkama.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Ustanova tokom 2022. godine, dijeljenjem predmeta nabavke, vršila nabavke raznih vrsta roba (prehrambreni proizvodi u ukupnom iznosu od 164.482,19€, sanitetski potrošni materijal i ljekovi u ukupnom iznosu od 32.557,29€) sprovođenjem jednostavnih nabavki, direktnim prihvatanjem računa, za čiju nabavku je Planom javnih nabavki za 2022.godinu planirala sprovođenje otvorenog postupka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 27 Zakona o javnim nabavkama, kojim je utvrđeno da naručilac ne smije da vrši podjelu predmeta javne nabavke kojom se izbjegava primjena Zakona.

Preporuka P23

- **Subjekt revizije je dužan da sprovodi nabavke po postupcima propisanim Zakonom o javnim nabavkama i ne smije da vrši podjelu predmeta nabavke kojom se izbjegava primjena istog, kako je to definisano članom 27 Zakona o javnim nabavkama.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Ustanova dio nabavki sredstava higijene, nabavljala jednostavnim nabavkama putem faktura, iako je za navedene nabavke planirala i sprovela otvoreni postupak javne nabavke. Takođe, Ustanova je dio medicinskog potrošnog materijala nabavljala jednostavnim nabavkama putem faktura, a ne od dobavljača sa kojim je zaključila Ugovor o javnoj nabavci, nakon sprovođenja otvorenog postupka javne nabavke.

Preporuka P24

- **Preporučuje se subjektu revizije da prilikom sprovođenja otvorenog postupka javne nabavke sačinjava tehničku specifikaciju na osnovu iskustva iz ranijih perioda, sagledavanjem potreba Ustanove kako bi obezbijedio dovoljne količine istih, a nabavke putem faktura za navedeni predmet nabavke sveo isključivo na pojedine slučajeve koji se nijesu mogli predvidjeti.**

Nalaz

- Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u vezi realizacije ugovora o javnim nabavkama, utvrđeno je da u pojedinim slučajevima cijene i vrste isporučenih proizvoda naznačenih u fakturi, ne odgovaraju prihvaćenoj ponudi i zaključenom ugovoru.
  Ustanova nije prezentirala dokaze da je vršila kontrolu zaključenih ugovora o javnim nabavkama i sačinjavala izvještaje o realizaciji ugovora, što nije u skladu sa članom 152 Zakona o javnim nabavkama, kojim je utvrđeno da je naručilac dužan da vrši kontrolu izvršavanja zaključenog ugovora o javnim nabavkama i da u roku od 30 dana, od dana realizacije ugovora o javnoj nabavci sačini izvještaj o realizaciji ugovora i isti objavi u ESJN.

Preporuka P25

- **Subjekt revizije je dužan da vrši kontrolu izvršavanja zaključenih ugovora o javnim nabavkama i sačinjava izvještaje o realizaciji ugovora na način utvrđen članom 152 Zakona o javnim nabavkama.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Ustanova nije odluke o izboru najpovoljnije ponude za više postupaka javnih nabavki objavila u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja, što nije u skladu sa članom 141 Zakona, kao i da je više zaključenih ugovora o javnim nabavkama objavila u ESJN u roku dužem od tri dana od dana dostavljanja zaključenog ugovora, što nije u skladu sa članom 149 Zakona o javnim nabavkama. Navedene nepravilnosti odnosile su se i na period prije i poslije hakerskih napada na mreže državnih organa, zbog kojih ESJN nije bio u funkciji.

Preporuka P26

- **Subjekt revizije je dužan da u skladu sa članom 141 Zakona o javnim nabavkama, odluku o izboru najpovoljnije ponude, objavi u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja, kao i da ugovor o javnoj nabavci objavi u ESJN u roku od tri dana od dana dostavljanja zaključenog ugovora, kako je to definisano članom 149 Zakona.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Ustanova prilikom sprovođenja otvorenih postupaka javnih nabavki obrazovala komisije za sprovođenje postupka javne nabavke u čijem sastavu nijesu zastupljeni zaposleni iz organizacionih jedinica za čije potrebe se vrši nabavka, a koji posjeduju posebna znanja u vezi sa karakteristikama predmeta nabavke (specifične robe i usluge).

Preporuka P27

- **Preporučuje se subjektu revizije, da prilikom obrazovanja komisija za sprovođenje postupaka javnih nabavki specifičnih roba i usluga, imenuje jednog člana Komisije koji je zaposlen u organizacionoj jedinici za čije potrebe se vrši nabavka, a sve u cilju preciznijeg sačinjavanja tehničkih specifikacija predmeta javne nabavke.**

Nalaz

- Uvidom u dokumentaciju za pravdanje troškova zakupa poslovnog prostora, utvrđeno je da Ugovor o zakupu poslovnog prostora za potrebe Dnevnog centra u Rožajama nije ovjeren od strane nadležnog organa, kako je to propisano članom 639 Zakona o obligacionim odnosima.

Preporuka P28

- **Subjekt revizije treba da ugovore o zakupu poslovnih prostora zaključuje sa zakupodavcima na način utvrđen odredbama čl.639 Zakona o obligacionim odnosima.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u toku 2022.godine vršila plaćanje izdataka po osnovu goriva, telefonskih usluga i reprezentacije, a nije internim aktom utvrdila ko ostvaruje pravo na korišćenje istih na teret sredstva Ustanove i do kog limita.

Preporuka P29

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi ko ostvaruje pravo na korišćenje goriva, telefonskih usluga i reprezentacije na teret sredstva Ustanove, kao i limit za navedene izdatke.**

Nalaz

- Uvidom u arhivske knjige Ustanove utvrđeno je da subjekt revizije na početku 2022.godine nije donio Odluku o brojčanom znaku organizacione jedinice kako je to propisano članom 8 Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave. Takođe, utvrđeno je da zaključivanje evidencija u istim, nije izvršeno na način predviđen tačkom 54 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja, a u pojedinim knjigama su vršene ispravke pogrešno upisanih unosa putem korektora, što nije u skladu sa članom 53 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja. Ustanova nije internom procedurom definisala poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata.

Preporuka P30

- **Subjekt revizije treba da kancelarijsko poslovanje vrši u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave i Uputstvom o načinu vršena kancelarijskog poslovanja, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata.**

PREPORUKA DRUGOM ORGANU – Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Nalaz

- Uvidom u rješenja o ostvarivanju prava na usluge smještaja u Domu starih „Bijelo Polje" utvrđeno je da su istim određena učešća nadležnog Ministarstva i Doma starih (kao pružaoca usluga), u pokriću troškova smještaja korisnika, pri čemu nije prezentiran pravni propis na osnovu kojeg je u rješenjima određeno da troškove u razlici do pune cijene koštanja usluga, snosi Dom starih. Shodno navedenom, a imajući u vidu da je u postupku revizije utvrđeno da su korisnici Doma starih „Bijelo Polje" pretežno lica koja nijesu u mogućnosti da učestvuju u troškovima smještaja, kao i da su u pojedinim slučajevima ukupni troškovi koje snosi nadležno Ministarstvo i korisnik, manji od troškova koje snosi Dom starih, konstatuje se da ovakav način određivanja učešća Doma starih u troškovima smještaja korisnika, za koji nije prezentiran pravni propis, može imati za rezultat negativne posledice na funkcionisanje Doma, koje zbog finansijskih problema mogu dovesti u pitanje kvalitet pruženih usluga korisnicima i ostvarivanje djelatnosti zbog koje je osnovan.

Preporuka P31

- **Ministarstvo rada i socijalnog staranja treba da u koordinaciji sa ustanovama socijalne i dječje zaštite obezbijedi donošenje rješenja o ostvarivanju prava na usluge smještaja korisnika u ustanovama u skladu sa važećim pravnim propisima, kao i da preispita mogućnost povećanja svog učešća u pokriću troškova smještaja korisnika koji nijesu u mogućnosti da samostalno plaćaju usluge, kako bi se obezbijedila adekvatna podrška i resursi za njihovu njegu i zbrinjavanje od strane Doma.**

Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja JU Dom starih "Bijelo Polje" za 2022. godinu namijenjen je rukovodstvu subjekta revizije, Skupštini Crne Gore, Vladi Crne Gore i zainteresovanoj javnosti.

Subjekt revizije je dužan da, putem aplikacije DRI za praćenje preporuka (Registar preporuka), u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema Konačnog Izvještaja o reviziji, odnosno najkasnije do 08.10.2023.godine, dostavi Državnoj revizorskoj instituciji Akcioni plan za realizaciju preporuka, a u roku od šest mjeseci, odnosno najkasnije do 08.03.2024.godine, Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka kod subjekta revizije nalaže:

- **da se predmetni izvještaj dostavi Odboru za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore i Odboru za zadravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, na upoznavanje;**

- **da se predmetni izvještaj, dostavi Ministarstvu rada i socijalnog staranja, kao nadležnom ministarstvu, na upoznavanje i zbog date preporuke;**

- **da se predmetni izvještaj, shodno članu 3 Protokola o saradnji Vrhovnog državnog tužilaštva i Državne revizorske institucije, dostavi Vrhovnom državnom tužilaštvu, na ocjenu i mišljenje;**

- **da se predmetni izvještaj, dostavi Nacionalnom savjetu za borbu protiv korupcije, na upoznavanje;**

- **da se predmetni izvještaj dostavi Skupštini Crne Gore, shodno Protokolu o saradnji između Skupštine Crne Gore i Državne revizorske institucije.**

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI DIO

2.1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, DRI br. 06-038/22-277 od 26.12.2022. godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br.04-035/23-952/2 od 27.03.2023.godine.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja JU Dom starih „Bijelo Polje" za 2022.godinu izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI 100-999).

2.2. Opšti podaci o subjektu revizije

Javna ustanova Dom starih „Bijelo Polje " je ustanova socijalne zaštite za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica, koja je osnovana koja je osnovana u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti i Odlukom o osnivanju Javne ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica "Bijelo Polje".
Javna ustanova za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica "Bijelo Polje", posluje pod nazivom: JU Dom starih "Bijelo Polje" (u daljem tekstu: Ustanova). Ustanova stiče svojstvo pravnog lica danom upisa u Registar.
Sjedište JU Dom starih "Bijelo Polje" je u Bijelom Polju, Medanovići bb.
Direktor Ustanove je dr Radosav Nišavić.

2.3. Djelatnost subjekta revizije

Djelatnost JU Dom starih „Bijelo Polje", saglasno poslovima utvrđenim Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Odlukom o osnivanju Javne ustanove za smještaj odraslih lica sa invaliditetom i starih lica "Bijelo Polje" i Statutom Ustanove obuhvata:

- pružanje usluga smještaja odraslim licima sa invaliditetom i starim licima;
- pružanje usluga podrške za život u zajednici;
- pružanje savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga;
- pružanje stručne podrške i sprovođenje odgovarajuće obuke pružaocima usluge porodičnog smještaja;
- radno-okupaciono angažovanje, koje se odnosi na obezbjeđivanje radne i okupacione terapije, kulturno-zabavnih aktivnosti i sl;

- zdravstvenu zaštitu, koja se obezbjeđuje, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Bliži uslovi za pružanje i korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge smještaja odraslih i starih lica utvrđeni su Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja odraslih i starih lica.

2.4. Organizacija i organi subjekta revizije

Unutrašnja organizacija i rad Ustanove bliže su uređeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kojim su utvrđene sledeće organizacione jedinice: sektor za neposredno pružanje usluga korisnicima i sektor za opšte i zajedničke poslove.
U sektoru za neposredno pružanje usluga korisnicima organizovane su dvije službe, i to:služba za njegu i zdravstvenu zaštitu i služba za socijalni rad, dok su u sektoru za opšte i zajedničke poslove organizovane četiri službe, i to: služba za opšte i pravne poslove, služba za finansijsko-računovodstvene poslove, služba održavanja i kuhinjska služba.
Služba za finansijsko-računovodstvene poslove obavlja finansijske, ekonomske, računovodstvene i knjigovodstvene poslove. Radom službe rukovodi šef računovodstva. Pored šefa računovodstva, službu sačinjavaju: glavni knjigovođa – likvidator i fakturista, blagajnik – obračun zarada, materijalni knjigovođa, referent za internu ekonomiju, stručni saradnik na projektima, magacioner I službenik za javne nabavke.
Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta JU Dom starih „Bijelo Polje", sistematizovano je 46 radnih mjesta sa 139 izvršilaca. Na zaposlene u Ustanovi primjenjuju se opšti propisi o radu i kolektivni ugovori, ako zakonom nije drugačije određeno.

Organi Ustanove su: Upravni odbor i Direktor.

Upravni odbor i Direktor obavljaju poslove utvrđene Zakonom i Statutom Ustanove.

Upravni odbor: donosi statut i druge opšte akte; bira i razrješava direktora ustanove; usvaja program razvoja; donosi godišnji finansijski plan; usvaja završni račun; donosi investicione odluke; podnosi predlog osnivaču o načunu raspolaganja korišćenja imovine i sredstava Ustanove u skladu sa zakonom; donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor direktora; podnosi inicijativu za razrješenje predsjednika ili člana Upravnog odbora; obrazuje stalne i povremene komisije ili druga radna tijela iz svog djelokruga i obavlja druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim aktima Ustanove.
Bliži način rada Upravnog odbora uređuje se Poslovnikom o radu.
Direktor predstavlja i zastupa Ustanovu i između ostalog, donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ustanove; oragnizuje rad i odgovoran je za zakonitost rada i sprovođenje programa razvoja Ustanove; izvršava odluke Upravnog odbora; predlaže statut, program i plan rada, finansijki plan, finansijski izvještaj, završni račun Ustanove i druge opšte akte koje donosi Upravni odbor; stara se o namjenskom trošenju

sredstava Ustanove i obavlja druge poslove predviđene Zakonom, Statutom i drugim opštim aktima Ustanove.
Direktor Ustanove je samostalan u vršenju dužnosti, a za svoj rad odgovoran je Upravnom odboru.

2.5. Način finansiranja i sticanja sredstava Ustanove

Sredstva za rad Ustanove obezbjeđuje osnivač u skladu sa zakonom.

Finansijski plan prihoda i rashoda sredstava po namjenama donosi se za svaku kalendarsku godinu.

Finansijski plan podnosi se do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.
Ako se finansijski plan ne može donijeti u utvrđenom roku, Upravni odbor donosi odluku o finansiranju za prvi kvartal naredne godine (januar-mart).
Upravni odbor može po potrebi u toku godine, na predlog direktora, da vrši izmjene i dopune finansijskog plana.
Po isteku svake kalendarske godine podnosi se izvještaj o finansijskom poslovanju Upravnom odboru i nadležnom organu državne uprave.
Zadaci i poslovi u okviru nadležnosti Ustanove odvijaju se prema godišnjem programu rada.
Programom rada se utvrđuju zadaci i poslovi koje Ustanova treba da izvrši, rokovi za njihovo izvršenje i nosioci pojedinih zadataka i poslova.
Za blagovremeno i uredno izvršavanje programa razvoja i rada i planova rada Ustanove odgovoran je direktor.
Ustanova sačinjava godišnji izvještaj o svom radu i dostavlja ga organu državne uprave nadležnom za poslove socijalnog staranja.
Shodno Zakonu, osnivač je dužan da redovno obezbjeđuje sredstva za rad Ustanove, koja obuhvataju: sredstva za zarade i ostala primanja zaposlenih, materijalne troškove, održavanje i osiguravanje objekata i opreme kao i tehničko-tehnološko opremanje objekata za realizaciju programskih aktivnosti Ustanove.
Ustanova je dužna da obavlja djelatnost za koju je osnovana, namjenski koristi sredstva za rad i da nadležnom organu državne uprave, najkasnije do kraja marta tekuće godine, podnese izvještaj o radu, izvještaj o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu i program rada za tekuću godinu.

2.6 Vrsta revizije

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja JU Dom starih "Bijelo Polje" za 2022. godinu, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja istog sa zakonskom i drugom regulativom.

2.7 Predmet i obuhvat revizije

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj JU Dom starih "Bijelo Polje", koji obuhvata izvještajni period za 2022. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim propisima.

2.8 Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome da li su:

- finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja;
- finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

2.9 Kriterijumi revizije

Za **finansijsku reviziju** identifikovani su sledeći kriterijumi:

- MRS za javni sektor;
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG", br. 020/14 od 25.04.2014, 056/14 od 24.12.2014, 070/17 od 27.10.2017, 004/18 od 26.01.2018, 055/18 od 01.08.2018, 066/19 od 06.12.2019, 070/21 od 25.06.2021);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2022.godinu ("Sl. list CG", br. 144/21 od 31.12.2021, 055/22 od 26.05.2022, 109/22 od 03.10.2022);
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG", br. 023/14 od 30.05.2014, 071/19 od 25.12.2019);
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list CG", br.072/16 od 18.11.2016, 106/20 od 02.11.2020, 080/21 od 23.07.2021);
- Uputstvo o radu Državnog trezora („Sl.list CG", br.053/14 od 19.12.2014, 072/15 od 21.12.2015, 069/19 od 18.12.2019, 096/21 od 10.09.2021).

Za **reviziju pravilnosti** identifikovani su sljedeći kriterijumi:

- Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Sl.list Crne Gore", br.027/13,...,050/17...145/21, 003/23);
- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG", br. 020/14 od 25.04.2014, 056/14 od 24.12.2014, 070/17 od 27.10.2017, 004/18 od 26.01.2018, 055/18 od 01.08.2018, 066/19 od 06.12.2019, 070/21 od 25.06.2021);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2022.godinu ("Sl. list CG", br. 144/21 od 31.12.2021, 055/22 od 26.05.2022, 109/22 od 03.10.2022);

- Zakon o državnoj upravi ("Sl. list Crne Gore", br.078/18 od 04.12.2018, 070/21 od 25.06.2021, 052/22 od 13.05.2022);
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list CG", br. 002/18 od 10.01.2018, 034/19 od 21.06.2019, 008/21 od 26.01.2021);
- Zakon o radu („Sl. list CG", br. 074/19 od 30.12.2019, 008/21 od 26.01.2021, 059/21 od 04.06.2021, 068/21 od 23.06.2021, 145/21 od 31.12.2021);
- Zakon o obligacionim odnosima („Sl. list CG", br. 047/08, od 07.08.2008, 004/11 od 18.01.2011, 022/17 od 03.04.2017);
- Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG, br.016/16,... ,br. 130/21 od 16.12.2021, 146/21 od 31.12.2021, 092/22 od 22.08.2022, br.152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG", br.065/01,...,004/07 i „Sl. list CG", br.086/09,..., 067/19, 059/21 od 04.06.2021, 146/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG", br. 013/07,..., 042/19, 059/21 od 04.06.2021, 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o javnim nabavkama („Sl. list CG", br. 074/19) i podzakonski akti za primjenu istog;
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list CG", br. 021/09 od 20.03.2009, 040/11 od 08.08.2011);
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list CG", br.075/18 od 23.11.2018);
- Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 049/22 od 06.05.2022, 052/22 od 13.05.2022, 056/22 od 27.05.2022, 082/22 od 29.07.2022, 110/22 od 05.10.2022, 139/22 od 16.12.2022);
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini („Sl. list CG", br.013/10 od 12.03.2010);
- Uredba o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore („Sl. list CG", br.021/10 od 23.04.2010 od 23.04.2010, ..., br. 010/22 od 27.01.2022);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG", br. 040/16 od 30.06.2016, 028/18 od 27.04.2018, 108/20 od 06.11.2020);
- Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Sl. list CG", br.096/21 od 10.09.2021, 134/22 od 07.12.2022);
- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave („Sl. list CG", br. 023/14 od 30.05.2014, 071/19 od 25.12.2019);
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština („Sl. list CG", br.072/16 od 18.11.2016, 106/20 od 02.11.2020, 080/21 od 23.07.2021).
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list RCG", br.032/03 od 26.05.2003);

- Pravilnik o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru („Sl. list CG, br.071/19 od 25.12.2019);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG", br.076/10,...,br.061/21 od 09.06.2021, 110/21 od 20.10.2021, 008/22 od 24.01.2022, 020/22 od 25.02.2022, 032/22 od 25.03.2022);
- Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge smještaja odraslih i starih lica ("Sl.list", br. 058/14 od 29.12.2014, 021/16 od 25.03.2016, 015/18 od 09.03.2018, 065/19 od 02.12.2019);
- Uputstvo o radu Državnog trezora („Sl.list CG", br.053/14 od 19.12.2014, 072/15 od 21.12.2015, 069/19 od 18.12.2019, 096/21 od 10.09.2021);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl. list CG", br.047/11 od 23.09.2011);
- Uputstvo o načinu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa iz i na lična primanja po osnovu zaposlenja ("Sl. list RCG", br. 081/06 od 29.12.2006, "Sl.list CG", br. 045/08 od 31.07.2008, ..., br. 015/19 od 08.03.2019, 046/19 od 07.08.2019, 003/22 od 12.01.2022)
- Uputstvo o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja („Sl. list CG", br.059/19 od 23.10.2019, 003/20 od 23.01.2020);Odluka o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog obika rada („Sl.list CG", br.026/12 od 24.05.2012, 034/12 od 29.06.2012, 027/13 od 11.06.2013, 044/22 od 20.04.2022, 078/22 od 25.07.2022);
- Odluka o otpremnini zaposlenih u javnom sektoru („Sl.list CG", br. 032/16 od 20.05.2016, 019/18 od 28.03.2018);
- Opšti kolektivni ugovor („Sl. list CG", br. 150/22 od 30.12.2022;)
- Granski kolektivni ugovor za socijalnu djelatnost („Sl.list CG", br. 25/15,...32/16), do donošenja novog Granskog kolektivnog ugovora za socijalnu djelatnost („Sl.list CG", br. 150/22 od 30.12.2022.godine);
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji subjekta revizije;
- Statut subjekta revizije;
- Interne procedure i pravila subjekta revizije.

2.10 Metode vršenja revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije. U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekata revizije i njihovog okruženja uključujući i interne kontrole.
Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza, proučena je pravna regulativa, interni akti, kao i dokumentacija o poslovanju JU Dom starih "Bijelo Polje". U postupku revizije provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je primjena zakonske i druge regulative, s ciljem utvrđivanja da li je poslovanje JU Dom starih "Bijelo Polje" u skladu sa važećom regulativom.
Materijalnost je za finansijsku reviziju, shodno metodologiji DRI i profesionalnom prosuđivanju utvrđena u iznosu od 15.890,33€ (1,73% rashoda iskazanih u Izvještaju o novčanim tokovima, koji iznose 918.516,17€).

2.11 Vrijeme vršenja revizije

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja JU Dom starih „Bijelo Polje" za 2022.godinu i usklađenosti poslovanja za zakonskom i drugom regulativom je planirana Godišnjim planom revizija DRI za 2023.godinu, kojim je definisano pretpostavljeno vrijeme trajanja revizije od ukupno 75 revizorskih dana.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1 Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ustanove utvrđeno je da ista **nema** sistematizovanu organizacionu jedinicu za unutrašnju reviziju.
Članom 49 stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, propisano je da jedinica za unutrašnju reviziju subjekta koji u skladu sa zakonom vrši nadzor nad drugim subjektom vrši unutrašnju reviziju i kod tog subjekta, ako nema uspostavljenu unutrašnju reviziju. S tim u vezi, unutrašnju reviziju Ustanove vrši Ministarstvo rada i socijalnog staranja, koje je poslednju unutrašnju reviziju Ustanove izvršilo u 2020. godini.

U postupku revizije prezentirana je Knjigu internih procesa Ustanove od 20.12.2021. godine, kojom su bliže uređeni poslovni procesi vezani za osnovnu djelatnost Ustanove.
Ustanova **nema** usvojena interna pravila i procedure vezano za sve značajnije poslovne procese i aktivnosti, već samo za pojedine poslovne procese (pravdanje troškova službenih putovanja u zemlji, blagajničko poslovanje i obračun i isplata zarada), za koje je interne procedure donijela u 2022. godini i koje nijesu kompletirane kao jedinstvena Knjiga internih procedura.

Ustanova tokom 2022.godine **nije sprovodila** aktivnosti na unaprjeđenju upravljanja i kontrola, već je aprilu mjesecu 2022.godine donijela sledeća akta: Rješenje o imenovanju lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovodjenju i unapređenju upravljanja i unutrašnjih kontola (od 28.04.2023. godine), kojim je za odgovorno lice imenovala šeficu za opšte i pravne poslove u Ustanovi; Rješenje o imenovanju lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima (od 28.04.2023. godine); Registar rizika (na nivou jedne organizacione jedinice - službe računovodstva); Plan unapređenja upravljanja i kontrola (od 05.05.2023. godine); Medotologiju za uspostavljanje i razvoj upravljanja i unutrašnjih kontola u JU Dom starih "Bijelo Polje" (od 04.05.2023. godine) i Strategiju upravljanja rizicima JU Dom starih "Bijelo Polje".
Ustanova je Rješenjem od 20.12.2021. godine, odredila lice odgovorno za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare. Ustanova je sačinila Izvještaj o obavještenjima na nepravilnosti i prevare za 2022. godinu, koji je dostavila nadležnom organu dana 27.04.2023. godine, što nije u skladu sa članom 53 Zakona, kojim je propisano da se navedeni Izvještaj dostavlja nadležnom organu do 15. februara tekuće za predhodnu godinu.
Revizijom je utvrdjeno da subjekt revizije **nije**, shodno članu 7 Zakona utvrdio poslovne ciljeve koji doprinose ostvarivanju misije subjekta i nije shodno članu 9 Zakona o unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, utvrdio pokazatelje uspješnosti (indikatore), kao osnovu za izvještavanje o realizaciji utvrđenih ciljeva. Subjekt revizije nije sačinio i dostavio Ministarstvu finansija godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola do 15. februara tekuće za prethodnu godinu, što nije u skladu sa članom 18 Zakona.

- **Subjekt revizije je dužan da, shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, sprovede sve aktivnosti na uspostavljanju i sprovođenju unutrašnjih kontrola, kao i da utvrdi interna pravila i procedure za sve značajne segmente poslovanja u cilju sprovođenja kontrola.**

Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u toku 2022.godine vršila plaćanje izdataka po osnovu goriva, telefonskih usluga i reprezentacije, a **nije** internim aktom utvrdila ko ostvaruje pravo na korišćenje istih na teret sredstva Ustanove i do kog limita.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi ko ostvaruje pravo na korišćenje goriva, telefonskih usluga i reprezentacije na teret sredstva Ustanove, kao i limit za navedene izdatke.**

3.2 Računovodstvene evidencije

Računovodstvene evidencije JU Dom starih "Bijelo Polje" zasnivaju se na obračunskoj osnovi, a izvještavanje na gotovinskoj osnovi. Subjekt revizije obezbjeđuje vođenje Glavne knjige i pomoćnih evidencija blagajničkog poslovanja (Glavna blagajna i blagajna depozita korisnika).
Revizijom je utvrđeno da Ustanova u okviru računovodstvenog programa obezbjeđuje posebnu evidenciju transakcija vezanih za redovno poslovanje i transakcija vezanih za projektne aktivnosti, pri čemu program ne omogućava objedinjavanje podataka koji služe za sačinjavanje jedinstvenog finansijskog izvještaja, već se isti sačinjava zbrajanjem podataka iz posebnih finansijskih izvještaja, što značajno može uticati na pojavu greške.

- **Preporučuje se subjektu revizije da obezbijedi računovodstveni program koji omogućava objedinjavanje podataka o transakcijama iz posebnih evidencija, koji predstavljaju osnov za sačinjavanje jedinstvenog finansijskog izvještaja.**

Takođe je utvrđeno da subjekt revizije evidentiranje transakcija u poslovnim knjigama nije vršio na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština, već Pravilniku koji nije u primjeni.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje transakcija u poslovnim knjigama vrši shodno važećem Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština.**

3.3 Finansijski plan prihoda i rashoda

Upravni odbor JU Dom starih „Bijelo Polje" donio je Finansijski plan za 2022. godinu od 23.12.2021. godinu. Finansijskim planom su prihodi i troškovi za 2022. godinu planirani u iznosu od po 670.000,00€.
Prihodi su planirani po osnovu uplata korisnika smještenih u Domu (penzije i privatni ugovori) u iznosu od 290.000,00€, uplata Ministarstva rada za korisnike (razlika do 200,00€ i džeparac korisnika) u iznosu od 245.000,00€, i za materijalne troškove Doma (struja, voda, gorivo, pelet), naknade UO i sl. u iznosu od 40.000,00€, prihode od transfera (Zavod za zapošljavanje i

Opština Bijelo Polje) u iznosu od 70.000,00€ i ostalih vanrednih prihoda (naplaćenih kazni, donacija, poklona i akciza i sl.) u iznosu od 25.000,00€.
Planirani troškovi se odnose na materijalne troškove (hrana, lož ulje, električna energija, gorivo, sanitetski materijal, ljekovi, pelene, sredstva za higijenu i sl.) u iznosu od 447.500,00€, troškove naknada (UO i ugovori o djelu i o dopunskom radu) u iznosu od 67.927,40€ i ostale troškove (komunalne usluge, intelektualne, usluge održavanja objekata, troškove džeparca korisnika, usluge fiksne i mobilne telefonije i sl.) u iznosu od 154.572,60€.
Subjekt revizije je u Finansijskom planu naznačio da može da dođe do odstupanja od prezentiranog plana ukoliko Ministarstvo izvrši prenos sredstava na ime izmirenja obaveza iz prethodnog perioda.
Subjekt revizije je u 2022. godini ostvario prihode (realizacija na gotovinskoj osnovi) u iznosu od 923.708,75€, što je za 251.681,27€ (37,56%) više u odnosu na planirane, dok su troškovi ostvareni u iznosu od 735.956,10€ što je za 65.956,10€ (9,84%) više u odnosu na planirane rashode.

Shodno obrazloženju Ustanove u vezi sa planiranim i ostvarenim rashodima, nadležno Ministarstvo je krajem 2022.godine godine, prenijelo sredstva Ustanovi u iznosu od 254.606,20€ (200.000,00€ dana 23.12.2022. godine) na ime plaćanja obaveza prema dobavljačima, tako da nije bilo svrhe mijenjati Finansijski plan za 2022. godinu.

3.4 Program rada

Upravni odbor Doma je donio Plan rada za 2022. godinu, kojim je definisao da aktivnosti planirane Planom rada za 2021.godinu, prenosi na Plan rada za 2022.godinu jer iste nijesu realizovane zbog epidemije COVID-19 i to sledeće aktivnosti: rekonstrukcija liftova zgrade, izgradnja teretnog-medicinskog lifta za transport nepokretnih korisnika, uređenje dvorišta ispred Doma, rekonstrukcija grijanja- prelazak sa ulja na pelet, zatim jačanje regionalne saradnje u oblasti socijalne zaštite i poboljšanja standarda kvaliteta i povezivanje sa sličnim ustanovama širom regiona, obezbjedivanje donacija od raznih organizacija i pojedinaca kako u zemlji tako i u inostranstvu radi poboljšanja funkcionisanja Doma, edukacija zaposlenih i poboljšanje kvaliteta pružanja usluga korisnicima, unapređenje kulturno-zabavnih aktivnosti koji bi pomogle u provođenju što kvalitetnijeg vremena korisnika, Implementacija ISO standard 9001 i otvaranje Prihvatilišta.
Uvidom u Plan rada Ustanove za 2022.godinu, utvrđeno je da ista nije realizovala značajan dio planiranih aktivnosti (rekonstrukcija liftova zgrade, izgradnja teretnog-medicinskog lifta za transport nepokretnih korisnika i rekonstrukcija grijanja - prelazak sa ulja na pelet), koje su bile planirane i 2021.godinu. Takođe, utvrđena je neusaglašenost između Finansijskog plana i Plana rada za 2022.godinu, odnosno odstupanja strukture planiranih troškova od planiranh aktivnosti.

- **Preporučuje se subjektu revizije da godišnjim Planom rada vrši realnije planiranje aktivnosti u cilju stvaranja uslova za realizaciju istih.**

3.5 Aktivnosti Upravnog odbora u 2022. godini

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da je Upravni odbor JU Dom starih "Bijelo Polje" tokom 2022. godine održao pet sjednica na kojim su usvojena sledeća akta: Odluka o usvajanju Izvještaja o radu za 2021. godinu; Odluka o usvajanju Plana rada za 2022. godinu; Odluka o usvajanju Izvještaja o ekonomsko-finansijskom poslovanju za 2021. godinu; Odluka o usvajanju izvještaja o neizmirenim obavezama za 2021. godinu; Odluka o usvajanju Finansijskog izvještaja za 2021. godinu; usvajanje Pravilnika o zaštiti ličnih podataka; Odluka o usvajanju Pravilnika o pravima ponašanja poslodavca i zaposlenog o prevenciji i zaštiti od zlostavljanja na radu; Odluka o usvajanju Pravilnika o načinu čuvanja i korišćenja pečata, kao i Odluka o usvajanju Finansijskog plana za 2023. godinu.
U prilogu usvojenih akata priloženi su i zapisnici sa sjednica Upravnog odbora JU Dom starih „Bijelo Polje".

Tokom 2022. godine Predsjednica Upravnog odbora JU Dom starih "Bijelo Polje" je podnijela ostavku, nakon čega je Vlada CG donijela Rješenje o razrješenju, a nakon toga i Rješenje o imenovanju nove Predsjednice Upravnog odbora Ustanove.

3.6 Popis i evidentiranje imovine

Subjekt revizije je u okviru Glavne knjige na kontima klase 0 evidentirao opremu čija je nabavna vrijednost 190.734,99€, ispravka vrijednosti 1.148,00€ i sadašnja vrijednost 189.586,99€, sitan inventar nabavne vijednosti 6.263,17€ i zalihe materijala za grijanje (lož ulje) u iznosu od 21.267,50€. Evidentirana oprema se odnosi na kancelarijsku opremu, prevozna sredstva, opremu za dnevni boravak, opremu za ordinaciju, računarsku i ostalu opremu.
Ustanova je u Glavnoj knjizi iskazala opremu po grupama, pri čemu je nabavna vrijednost iste u iznosu od 188.976,99€ evidentirana po početnom stanju, a tokom 2022. godine izvršena nabavka opreme u ukupnom iznosu od 1.758,00€ (klima i dvije mašine za suđe).
Revizijom je utvrđeno da Ustanova ne obezbjeđuje analitičku evidenciju osnovnih sredstava, što nije u skladu sa članom 6 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, kojim je propisano da se posebna evidencija pokretnih i nepokretnih stvari vodi u knjigovodstvu organa koji te stvari koristi na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, u skladu sa propisima o računovodstvu, jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i opština i razvrstavanju imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije. Analitička evidencija imovine bi trebala da sadrži: nabavnu vrijednost osnovnog sredstva, datum nabavke, opis osnovnog sredstva (uključujući specifikacije i karakteristike), inventarni broj, stopu amortizacije, investiciona ulaganja i podatke o promjeni statusa (informacije o eventualnoj prodaji, otpisu ili prenamjeni osnovnog sredstva).

- **Subjekt revizije treba da, u skladu sa članom 6 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari**

u državnoj svojini, obezbijedi vođenje analitičke evidencije osnovnih sredstava u posebnom računovodstvenom programu. Navedena evidencija je osnov za upoređivanje popisom utvrđenog stanja i utvrđivanje eventualnih razlika (manjkova ili viškova).

Takođe, revizijom je utvrđeno da Ustanova **nije** u poslovnim knjigama evidentirala građevinski objekat i pripadajuće zemljište u kojem obavlja djelatnost, što nije u skladu sa odredbama člana 44 Zakona o državnoj imovini kojim je propisano da evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari javnih službi vode službe koje te stvari koriste.

- **Subjekt revizije je dužan da u poslovnim knjigama evidentira svu nepokretnu i pokretnu imovinu na osnovu potpune i adekvatne dokumentacije, shodno članu 44 Zakona o državnoj imovini.**

Takođe, revizijom je utvrđeno da Ustanova **nije** vršila obračun amortizacije osnovnih sredstava za 2022. godinu, a shodno Izjavi šefa računovodstva Ustanove, obračun amortizacije nije vršen od 2013. godine. Navedeno nije u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom za javni sektor 17, kojim je, između ostalog definisano da amortizacija sredstava započinje kada ono postane raspoloživo za korišćenje, tj. kada se nalazi na lokaciji i u stanju koje je neophodno da sredstvo funkcioniše na način na koji to predviđa rukovodstvo, kao ni Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, kojim je definisan način razvrstavanja materijalne i nematerijalne imovine i metode za utvrđivanje amortizacije materijalne i nematerijalne imovine.

- **Subjekt revizije treba da vrši obračun amortizacije osnovnih sredstava na način definisan Pravilnikom o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, a u skladu a Međunarodnim računovodstvenim standardom za javni sektor (MRS-JS 17).**

Ustanova nije prezentirala dokumentaciju o evidentiranju opreme na kontima klase 0 u Glavnoj knjizi, po početnom stanju u iznosu od 188.976,99€, pa **DRI izražava rezervu na stanje evidentirane opreme u Glavnoj knjizi Ustanove**. Takođe, revizijom je utvrđeno da Ustanova nije u poslovnim knjigama evidentirala opremu iz donacije od strane fizičkih i pravnih lica u 2022.godini, koja je iskazana u Izvještaj o radu Ustanove za 2022. godinu.

Uvidom u rješenja o formiranju popisnih komisija utvrđeno je da je UIKS kao pravni osnov za donošenje istih odredio član 10 Zakona o računovodstvu i član 2, 5 i 11 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, iako je ista trebalo donijeti u skladu sa propisima kojim je bliže uređen način vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini za državne organe,

Rješenjima direktora JU Dom starih Bijelo Polje (od 30.12.2022. godine), obrazovana je Centralna popisna komisija, sa zadatkom da sačini konačni

izvještaj na osnovu izvještaja popisnih komisija i komisije za popis magacina ljekova i sanitetskog materijala, blagajni i opreme.

Uvidom u rješenja o formiranju popisnih komisija utvrđeno je da je Ustanova kao pravni osnov za donošenje istih odredila Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i član 14 Statuta Doma, iako je ista trebalo donijeti u skladu sa propisima kojim je bliže uređen način vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, imajući u vidu da je subjekt revizije javna ustanova čiji je osnivač država. U postupku vršenja revizije nijesu prezentirani planovi rada pojedinačnih komisija za popis.

- **Subjekt revizije treba da u cilju usaglašavanja stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem vrši popis cjelokupne imovine (finansijske i nefinansijske) sa kojom raspolaže, uključujući i obaveze, u skladu sa propisima kojim je bliže uređen način vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini za državne organe.**

U postupku revizije, prezentirani su izvještaji komisije za popis blagajne (glavne (0,00€), blagajne depozita korisnika (106.543,82), popis stvari koje su korisnici dali na čuvanje i popis magacina ljekova i sanitetskog materijala (3.572,30€), kao i Izvještaj centralne popisne komisije (od 31.12.2022.) i popisne liste.

Uvidom u prezentirani Izvještaj Centralne popisne komisije utvrđeno da je u istom iskazana ukupna nabavna vrijednost osnovnih sredstava na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 219.573,44€ i knjigovodstvena vrijednost u iznosu od 186.424,99€, novčana sredstva korisnika u blagajni depozita Doma u iznosu od 106.543,82€, stanje depozita na žiro računima i gotovine u blagajni u iznosu od 9.745,98€, potraživanja u iznosu od 24.968,40€ i stanje obaveze prema dobavljačima u iznosu od 95.464,37€.
Uvidom u Izvještaj Centralne popisne komisije, utvrđeno je da isti ne sadrže sve podatke utvrđene članom 13 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini. Takođe, u postupku revizije nije prezentiran akt o usvajanju izvještaja Centralne popisne komisije o izvršenom popisu, što nije u skladu sa članom 14 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, kojim je, između ostalog, utvrđeno da starješina organa na osnovu izvještaja Komisije i priloženih popisnih lista odlučuje o prihvatanju izvještaja o popisu.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da se Izvještaj o izvršenom popisu sačinjava u skladu sa odredbama člana 13 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, kao i usvajanje istog od strane starješine organa na način utvrđen članom 14 Uredbe.**

Uvidom u popisne liste utvrđeno je da iste za većinu stavki ne sadrže podatke o novčanim vrijednostima imovine na osnovu knjigovodstvenog stanja, već samo naturalne podatke o osnovnim sredstvima (izuzev popisa magacina kuhinje i magacina apoteke koji sadrže podatke o količini i vrijednosti po

knjigama i po popisu), što nije u skladu sa odredbama člana 11 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini, kojim je utvrđeno da se podaci o popisu pokretnih i nepokretnih stvari unose u popisne liste pojedinačno u naturalnim iskazima, na osnovu utvrđenog stvarnog stanja i u novčanim iskazima na osnovu knjigovodstvenog stanja. Takođe je da subjekt revizije nije obezbijedio vršenje popisa imovine na popisanom obrascu (Obrazac PL), što nije u skladu sa članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da popisne komisije prilikom vršenja popisa u popisnim listama za svu imovinu unose podatke o istoj na način utvrđen članom 11 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini. Takođe, subjekt revizije treba da popisne liste sačinjava na propisanom obrascu (Obrascu PL), u skladu sa članom 7 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.**

Ustanova je na zvaničnom sajtu objavila internu proceduru, tj. opis poslovnog procesa u vezi nabavke i evidentiranja opreme, koja podrazumijeva vođenje detaljne analitičke evidencije – Registar opreme, ali nije prezentirala dokaze o primjeni iste.
Ustanova nije prezentirala podatke o vrijednosti i površini građevinskog objekta i pripadajućeg zemljišta u kojem obavlja djelatnost, već je u vezi sa istim prezentirala Ugovor (br. 01-4347/1, od 03.05.2006. godine) o zajedničkoj izgradnji Doma za stare osobe u opštini Bijelo Polje koji su potpisali Ministarstvo rada i socijalnog staranja i opština Bijelo Polje, Aneks broj 1 Ugovora od 11.09.2007. godine (kojim je definisano da je površina objekta Doma - 5.100m$^{2)}$, kao i Protokol o saradnji na realizaciji Ugovora o zajedničkoj izgradnji Doma za stare osobe u opštini Bijelo Polje od 04.03.2008. godine (Ministarstvo, opština BP i DJR).
Osim navedenih ugovora, prezentiran je List nepokretnosti 3541 KO Bijelo Polje shodno kojem je na katastarskoj parceli 1933/2 uknjižena zgrada, tj poslovni prostor u kojem vrši usluge JU. Zemljište na naznačenoj parceli iznosi 1.584m^2 + 2.889m^2 = 4.473 m^2, vlasništvo je države CG (svojina 1/1), a pravo raspolaganje ima opština BP. Prema podacima o objektima i posebnim djelovima objekta iz Lista nepokretnosti 3541, površina trospratnog objekta na katastarskoj parceli 1933/2 je 5.727m^2 (prizemlje -1.185 m^2, prvi sprat – 1524 m^2, drugi sprat 1.527 m^2 i treći sprat 1.491m^2), vlasništvo je Crne Gore (svojina 1/1), a pravo raspolaganja ima opština Bijelo Polje.
Shodno podacima iz LN 3541 zgrada na katastarskoj parceli 1933/2 (objekat JU Dom starih Bijelo Polje) je upisan sa teretom nedostatka upotrebne dozvole.

- **Subjekt revizije je dužan da, shodno odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, preduzme aktivnosti u dijelu pribavljanja upotrebne dozvole za objekat u kojem obavlja djelatnost.**

Shodno navedenom, konstatuje se da Ustanova ne posjeduje precizne podatke o vrijednosti i površini građevinskog objekta i pripadajućeg zemljišta u kojem

obavlja djelatnost, a uvidom u dostupne podatake o površini objekta Doma iz prezentirane dokumentacije utvrđene su neusaglašenosti (po ugovoru - 5.100m^2, Listu nepokretnosti - 5.727m^2, dok je na zvaničnom sajtu Doma objavljeno da je površina objekta 6.171,36 m^2), pa je neophodno izvršiti premjer i procjenu vrijednosti istog, shodno odredbama člana 43 Zakona o državnoj imovini.

- **Subjekt revizije treba da izvrši procjenu vrijednosti nekretnina, na način propisan odredbama člana 43 Zakona o državnoj imovini.**

U postupku revizije je utvrđeno da Ustanova, **nije** organu uprave nadležnom za poslove imovine dostavila podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima sa kojima raspolaže, što nije u skladu sa odredbama člana 50 Zakona o državnoj imovini kojim je bila dužna da, organu uprave nadležnom za poslove imovine, dostavi podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima, do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, na propisanim obrascima.

- **Subjekt revizije je dužan da, shodno odredbama člana 50 Zakona o državnoj imovini dostavlja organu uprave nadležnom za poslove imovine podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima sa kojima raspolaže, na propisanim obrascima.**

3.7 Depoziti na računima kod poslovnih banaka

Revizijom je utvrđeno da Ustanova ima otvorene žiro račune za redovno poslovanje i žiro račune, tj. podračune otvorene za potrebe realizacije projekata Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i projekata EU.
Shodno podacima iz Glavne knjige, depoziti na žiro računima Ustanove na dan 01.01.2022. godine iznosili su 35.238,85€, a na dan 31.12.2022. godine 35.803,27€, što nije u skladu sa podacima iskazanim na bančinim izvodima, jer je uvidom u iste utvrđeno da depoziti na dan 01.01.2022. godine iznose 17.239,90€, a na dan 31.12.2022. godine 15.680,27€. U vezi sa navedenim, prezentirana je Izjava ovlašćenog lica Ustanove od 23.06.2023. godine, u kojoj su navedeni razlozi zbog kojih nijesu usaglašeni depoziti (žiro računi koji se odnose na EU projekte, pri čemu nijesu svi izvodi proknjiženi).

Shodno navedenom, konstatuje se neusaglašenost podataka Ustanove o stanju depozita na žiro računima evidentiranim u poslovnim knjigama i istim iskazanim u bančinim izvodima, zbog neevidentiranja dijela finansijskih transakcija u poslovnim knjigama (razlika – više evidentirani depoziti na 01.01.2022. godine u iznosu od 17.998,95€ i na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 20.123,00€).

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira sve poslovne transakcije koje se odnose na fiskalnu godinu, kao i da izvrši usaglašavanje depozita evidentiranih u Glavnoj knjizi sa iznosom depozita koji su iskazani na bankarskim izvodima, u cilju iskazivanja tačnog stanja u finansijskom izvještaju za godinu za koju se isti podnosi.**

Ustanova je u 2023. godini zatvorila 6 (šest) podračuna, o čemu je prezentirana potvrda poslovne banke, od 16.05.2023. godine.

3.8 Blagajničko poslovanje

U postupku revizije je utvrđeno da Ustanova obezbjeđuje evidentiranje blagajničkih transakcija u okviru Glavne knjige i pomoćne analitičke evidenciju (dnevnika blagajne) u elektronskoj formi. Osim navedene evidencije subjekt revizije vanbilansno, obezbjeđuje i elektronsku evidenciju gotovinskih transakcija korisnika - blagajnu depozita.

Glavna blagajna

Revizijom je na osnovu uvida u izvještaje o stanju i kretanju sredstava na žiro računima (izvode banaka), utvrđeno da je podignuta gotovina za potrebe blagajne u iznosu od 41.862,76€, od čega je gotovina u iznosu od 9.231,38€, odnosila na materijalne troškove Ustanove, a preostali iznos na sredstva korisnika (uplate za lične potrebe korisnika i za džeparce uplaćene od strane Ministarstva). Osim podignute gotovine sa žiro računa u blagajnu je od strane korisnika izvršena uplata prihoda Ustanovi u iznosu od 133.112,16€, koja sredstva su uplaćena na žiro račun Doma i evidentiran kao prihod (uplate penzija, naknada po individualnim ugovorima i druge uplate). U Glavnoj knjizi je promet blagajne evidentiran u iznosu od 322.029,22€, dok gotovine na početku i na kraju godine nije bilo.

Revizijom je utvrđeno da je osim uplate sredstava po osnovu naknade za smještaj u blagajnu izvršena od strane korisnika i uplata depozita - sredstvo obezbjeđenja za individualne ugovore u iznosu od 45.000,00€ (25 x 1.800,00€), a zaprimljena su i sredstva za povraćaj istih (depozita) iz blagajne depozita u iznosu od 28.800,00€. Dodatno je promet uvećan za 62.314,00€ po osnovu sredstava korisnika koja su bila deponovana u sef subjekta revizije, a primopredaja istih je izvršena u 2022. godini, o čemu je prezentirana validna dokumentacija.

Odlivi gotovine iz Glavne blagajne su evidentirani po osnovu gotovinski isplaćenih troškova, prenosa uplata od korisnika na žiro račun Ustanove, prenosa primljenih depozita u Blagajnu depozita, isplata po osnovu povraćaja depozita korisnicima, odnosno njihovim srodnicima, evidentiranja prenosa gotovine iz sefa u blagajnu depozita. Takođe, iz blagajne su evidentirani i odlivi gotovine po osnovu isplate džeparca korisnicima, odnosno prenosa u Blagajnu depozita, kao i prenosa sredstava uplaćenih za lične potrebe korisnika.

Revizijom gotovinski isplaćenih troškova je utvrđeno da se isti odnose na troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 684,71€, troškove dnevnica u iznosu od 8.075,89€, troškove smještaja na službenom putu u iznosu od 115,50€, troškove trajekta i tunela u iznosu od 175,00€, troškove poštanskih usluga u iznosu od 22,60€, troškove nabavke potrošnog materijala u iznosu od 27,68€, nagrade korisnicima radno angažovanim u iznosu od 120,00€, servisne usluge u iznosu od 100,00€, sudske takse u iznosu od 15,00€ i troškove prevoza na službenom putu u iznosu od 15,00€. Troškovi u iznosu od 684,71€ su dokumentovani su fiskalnim računima za gorivo i putnim nalozima sa obračunom naknade troškova za upotrebu sopstvenog vozila u službene svrhe.

Troškovi u iznosu od 8.075,89€ su isplaćeni po putnim nalozima, a odnose se na ino dnevnice u iznosu od 848,89€ i dnevnice u zemlji u iznosu od 8.075,89€. Uvidom u prezentirane putne naloge je utvrđeno da su dnevnice

obračunate u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao i da su sačinjavani izvještaji sa službenog puta.
Revizijom je utvrđeno da postoje manja odstupanja u podacima prezentiranim u Glavnoj knjizi i istim iz elektronske analitičke evidencije blagajne.

Blagajna depozita
Revizijom je na osnovu uvida u elektronsku evidenciju o stanju i kretanju sredstava korisnika utvrđeno da je početno stanje gotovine na dan 01.01.2022. godine evidentirano u iznosu od 13.373,87€, tokom godine su zaprimljena sredstva u blagajnu u iznosu od 158.881,05€, isplate su izvršene u iznosu od 65.711,10 €, tako da je saldo gotovine na dan 31.12.2022. godine iznosilo 106.543,82€, što odgovara podacima iz popisne liste na isti datum.
Sredstva u blagajnu su zaprimljena po osnovu evidentiranja gotovine iz sefa (gotovina– depoziti korisnika iz prethodnog perioda), čija primopredaja je izvršena u 2022. godini u iznosu od 62.713,00€, uplata depozita kao sredstva obezbjeđenja u iznosu od 45.000,00€ (25 x 1.800,00€) i ostalih uplata za korisnike (džeparci, dio penzije sa kojim korisnici raspolažu i druge uplate za korisnike) u iznosu od 51.168,05€. Isplate gotovine su evidentirane u iznosu od 65.711,10€ i to po osnovu povraćaja depozita u iznosu od 28.800,00€ (16 x 1.800,00€) i ostalih isplata korisnicima ili njihovim srodnicima (u slučaju smrti) u iznosu od 36.911,10€.
U toku postupka revizije (dana 11.05.2022. godine) je izvršen popis gotovine u blagajni depozita i utvrđeno stanje u iznosu od 103.132,49€, što odgovara stanju iz elektronske evidencije.

3.9 Potraživanja

Uvidom u Glavnu knjigu Ustanove, utvrđeno je da su potraživanja na dan 31.12.2022. godine evidentirana po početnom stanju u iznosu od 10,00€ i odnose se na potraživanja od zaposlenih po osnovu akontacije zarade.
Revizijom je utvrđeno da Ustanova u poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od korisnika po osnovu pružanja usluga istim, kao ni evidenciju potraživanja od Ministarstva rada i socijalnog staranja, što je bila u obavezi, budući da evidentiranje poslovnih transakcija u poslovnim knjigama vrši na obračunskoj osnovi, a izvještavanje na gotovinskoj osnovi.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja po svim osnovima, budući da računovodstvene evidencije zasniva na obračunskoj osnovi, koja podrazumijeva evidentiranje poslovnih transakcija u momentu nastanka poslovnog događaja.**

3.10 Finansijski izvještaji

Shodno Pravilniku o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave JU Dom starih „Bijelo Polje" je u obavezi da Ministarstvu rada i socijalnog staranja dostavlja godišnji finansijski izvještaj do 01.februara tekuće godine, za prethodnu godinu na sljedećim obrascima:

- Izvještaj o novčanim tokovima IV (Obrazac IV),
- Izvještaj o neizmirenim obavezama V (Obrazac V).

Subjekt revizije je u zakonskom roku dostavio Godišnji finansijski izvještaj nadležnom Ministarstvu i Odluku Upravnog odbora o usvajanju istog.

U nastavku je dat **Izvještaj o novčanim tokovima** (Obrazac IV),

JU DOM STARIH BIJELO POLJE

Primljeno: 24.01.2023

Organizaciona jedinica	Jedinstveni klasifikacioni znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
03	077	402	-	

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA IV

Godina 2022
Period 1-12

redni broj	NOVČANI TOK-EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	Izvršenje u prethodnoj godini	Plan	Izvršenje		Ukupno (4+5)
			Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (iz budžeta)	Tekuća godina (sopstveni prihodi)	
1	2	3		4	5	6
1	PRIMICI	608.062,64				921,681,27
1.1	Opšti prihodi	215.760,46		205.449,50	-	205.449,50
1.2	Namjenski prihodi	109.979,76		370.329,06	-	370.329,06
1.3	Sopstveni prihodi	273.582,42		-	338.095,29	338.095,29
1.4	Pimici od prodaje imovine					
1.5	Primici od otplate kredita					
1.6	Donacije	8.740,00		-	7.807,42	7.807,42
1.7	Transferi					
1.7.1	Transferi od Fonda za zdravstveno osiguranje					
1.7.2	Ostali transferi					
1.8	Pozajmice i krediti					
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	608.062,64		575.778,56	345.902,71	921.681,27
2	IZDACI	604.958,67		575.778,56	342.737,61	918.516,17
2.1	Tekući izdaci	604.558,67		575.778,56	340.979,61	916.758,17
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca					
2.1.2	Ostala lična primanja	84.648,16		97.565,05	19.072,82	116.637,87
2.1.3	Rashodi za materijal	334.312,16		362.617,43	225.907,19	588.524,62
2.1.4	Rashodi za usluge	95.416,57		44.839,56	81.599,60	126.439,16
2.1.5	Tekuće održavanje	29.423,69		36.297,20	14.400,00	50.697,20
2.1.6	Kamate					
2.1.7	Renta					
2.1.8	Subvencije					
2.1.9	Ostali izdaci	51.218,52		34.459,32	-	34.459,32
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu					
2.2.1	Sredstva za tehnološke viškove					
2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru					
2.4.	Kapitalni izdaci	400,00		-	1.758,00	1.758,00
2.5.	Pozajmice i krediti					
2.6.	Otplata dugova					
2.7.	Rezerve					
II	Ukupno izdaci (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 +2.6 +2.7)	604.958,67		575.778,56	342.737,61	918.516,17
III	Povećanje/smanjenje gotovine (I - II)	3.103,97		0,00	3.165,10	3.165,10
IV	Gotovina na početku perioda	3.476,91		6.580,88	0,00	6.580,88
V	Gotovina na kraju perioda (III + IV)	6.580,88		6.580,88	3.165,10	9.745,98

B.Polje
18.01.2023

Lice odgovorno za sastavljanje izvještaja

STARJEŠINA ORGANA

U Izvještaju o novčanim tokovima JU Dom starih "Bijelo Polje" iskazani su primici u iznosu od 921.681,27€, izdaci u iznosu od 918.516,17€, gotovina na početku godine u iznosu od 6.580,88€ i gotovina na kraju 2022. godine u iznosu od 9.745,98€.

Uvidom u bankarske izvode žiro računa Ustanove, utvrđeno je da stanje iskazano u istim, ne odgovara stanju depozita evidentiranim u Glavnoj knjizi, što je pojašnjeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na depozite na žiro računima.

Shodno podacima iskazanim u bankarskim izvodima, stanje depozita na dan 01.01.2022. godine iznosi 17.239,90€, a na dan 31.12.2022. godine 15.680,27€.

Uvidom u Izvještaj o novčanim tokovima (Obrazac IV) utvrđeno je da je gotovina na početku perioda iskazana u većem iznosu za 10.659,02€, kao i da je gotovina na kraju perioda iskazana u većem iznosu za 5.934,29€ u odnosu na istu iskazanu u bankarskim izvodima.

- **Subjekt revizije treba da u Izvještaju o novčanim tokovima, iskazuje depozite na početku i na kraju perioda u iznosima koji su iskazani u bankarskim izvodima i usaglašeni sa podacima evidentiranim u Glavnoj knjizi.**

Ustanova je u Glavnoj knjizi evidentirala prihode, odnosno primitke u iznosu od 923.708,75€ i isti su iskazani na obračunskoj osnovi, dok su u Izvještaju o novčanim tokovima primici iskazani na gotovinskoj osnovi u iznosu od 921.681,27€.

Revizijom je utvrđeno da je Ustanova evidentirala izdatke u Glavnoj knjizi u okviru klase 4 u iznosu od 735.654,02€, dok je na posebnom kontu u okviru klase 5 evidentirala izdatke po osnovu novonabavljene opreme u iznosu od 1.758,00€, tako da su ukupni izdaci, evidentirani u Glavnoj knjizi iznosili 737.412,02€. Ustanova je u Izvještaju o novčanim tokovima iskazala izdatke u iznosu od 918.516,17€ (gotovinska osnova), što je za 181.104,15€ više od istih evidentiranih u Glavnoj knjizi na obračunskoj osnovi (737.412,02€), pri čemu se navedena razlika odnosi na zatvaranje obaveza /izmirene obaveze iz prethodnog perioda.

Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u Izvještaju o novčanim tokovima iskazala primitke i izdatke u većem iznosu za po 20.236,89€ jer je priliv sredstava od Ministarstva rada i socijalnog staranja za lične potrebe korisnika (džeparac), evidentirala kao prihod Ustanove, iako ista pripadaju korisnicima, a isplatu istih korisnicima, odnosno prenos u blagajnu depozita, kao izdatak Ustanove.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u poslovnim knjigama prilive i odlive sredstava koja pripadaju korisnicima evidentira na konto obaveza prema korisnicima, u cilju pravilnog iskazivanja primitaka i izdataka Ustanove u Izvještaju o novčanim tokovima.**

U nastavku je dat **Izvještaj o neizmirenim obavezama V (Obrazac V)** subjekta revizije za 2022.godinu

Organizacioni kod:_____

Obrazac 5

IZVJEŠTAJ O NEIZMIRENIM OBAVEZAMA

Godina 2022 1-12

(u €)

redni broj	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.prethodne godine	Stanje obaveza na kraju izvještajnog perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	317.783,67	95.464,37
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca		
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	11.264,93	9.327,79
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	278.518,74	86.136,58
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu		
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima		
4	Obaveze za kapitalne izdatke		
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima		
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	28.000	
7	Obaveze iz rezervi		
8	Stanje obaveza na kraju perioda (1+2+3+4+5+6+7)	317.783,67	95.464,37

U B.Polju 18.01.2023

Ovlašćeno lice

U Izvještaju o neizmirenim obavezama Ustanove (Obrazac 5) iskazane su obaveze sa stanjem na dan 31.12.2021.godine u iznosu od 317.783,67€ i sa stanjem na dan 31.12.2022.godine u iznosu od 95.464,37€. Neizmirene obaveze se odnose na ostala lična primanja u iznosu od 9.327,79€ i tekuće izdatke u iznosu od 86.136,58€.

Ustanova je u Izvještaju o neizmirenim obavezama (Obrazac 5), iskazala obaveze u iznosu od 95.464,37€, koje obuhvataju obaveze dospjele za plaćanje do 31.12.2022. godine.

U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija o sprovedenim knjiženjima u poslovnim knjigama Ustanove u okviru klase 2 – obaveze. S tim u vezi, a imajući u vidu značajne neusaglašenosti u podacima o evidentiranim obavezama u poslovnim knjigama i istim iskazanim u Izvještaju o neizmirenim obavezama, **DRI izražava rezervu na stanje obaveza iskazano u Izvještaju.**

Članom 62 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, utvrđeno je, između ostalog, da su budžetski izvršioci odgovorni za pravilno i tačno računovodstvo.

- **Subjekt revizije je dužan da poslovne transakcije evidentira u poslovnim knjigama na osnovu vjerodostojne računovodstvene dokumentacije, u cilju vođenja pravilnog i tačnog računovodstva,**

za koje je odgovoran shodno članu 62 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Obaveze

Uvidom u Glavnu knjigu Ustanove utvrđeno je da su u istoj iskazane neizmirene obaveze sa stanjem na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 369.826,91€ (prebijeno stanje neizmirenih obaveza u iznosu od 392.874,11€ i primljenih avansa u iznosu od 23.047,20€), a odnose se na obaveze po osnovu dobijenih sredstva po projektu CFCUMNE/026 u iznosu od 185.334,09€, obaveze za poreze i doprinose u iznosu od 3.895,54€, obaveze za prirez u iznosu od 137,34€, obaveze za naknade, poreze i doprinose po projektima (gerento domaćice ...) u iznosu od 7.281,35€ i obaveze prema dobavljačima u iznosu od 196.225,83€.

Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u Glavnoj knjizi, na kraju 2022. godine, evidentirala pretplate i primljene depozite u ukupnom iznosu od 23.047,20€, koje su uticale na smanjenje iskazanih obaveza u Izvještaju o neizmirenim obavezama, pri čemu nije prezentirala dokaze o usaglašavanju većeg dijela obaveza evidentiranih u poslovnim knjigama.

- **Subjekt revizije treba da tokom godine vrši usaglašavanja obaveza sa dobavljačima kao i obaveza po drugom osnovu, kako ne bi iskazivao pretplate na kraju finansijske godine. Takođe, subjekt revizije treba da nastale pretplate prema dobavljačima evidentira na konto aktivnih vremenskih razgraničenja i da zahtijeva povraćaj više plaćenih sredstava od dobavljača, kao i da sprovede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama po osnovu eventualnih neusaglašenih salda obaveza.**

Vezano za obaveze po osnovu dobijenih sredstva po projektu CFCUMNE/026 u iznosu od 185.334,09€, u postupku revizije je prezentirana Izjava subjekta revizije od 23.06.2023. godine, u kojoj je navedeno da evidentirane obaveze u iznosu od 185.334,09€ (po početnom stanju), nijesu sadržane u obrazac neizmirenih obaveza iz razloga što se taj iznos nije trebalo knjižiti na tom kontu u poslovnim knjigama, obzirom da se radilo o sredstvima uplaćenim 2017. godine za projekat koji je finansirala EU delegacija i predstavljao je prihod Doma, a projekat je već završen i po tom osnovu nije bilo obaveza. U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija o sprovedenim knjiženjima navedenih obaveza u poslovnim knjigama Ustanove, kao ni dokazi u vezi Izjave subjekta revizije o istim. S tim u vezi, DRI izražava rezervu na evidentiranje navedenih obaveza u poslovnim knjigama Ustanove.

Obaveze evidentirane po početnom stanju u iznosu od 4.032,84€ odnose se na poreze i doprinose u iznosu od 3.895,54€ i obaveze za prirez u iznosu od 137,34€. U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija koja se odnosi na knjiženje navedenih obaveza.

Obaveze u iznosu od 7.281,35€ se odnose na naknade i poreze i doprinose za lica angažovana za rad po projektima (gerento domaćice ...). Navedena obaveza je iskazana kao saldo obaveza u iznosu od 12.130,84€ (neto naknade – 8.221,15€, doprinosa - 3.702,04€ i prirez – 207,65€) i preplata u iznosu od

4.849,19€ (porez – 2.599,19€ i datog avansa za naknade licima angažovanim na projektu – 2.250,00€).
Obaveze prema dobavljačima evidentirane u iznosu od 196.225,83€, odnose se na obaveze prema dobavljačima za nabavku hrane korisnika u iznosu od 93.483,24€, električnu energiju u iznosu od 55.042,97€, lož ulje u iznosu od 20.000,00€, usluge osiguranja u iznosu od 6.143,43€, obaveze prema dobavljačima za telefonske usluge, sredstva higijene, komunalne usluge, potrošni materijal i sl. Evidentiranje navedenih obaveza je dokumentovano, a sa dobavljačima sa većim saldom obaveza su vršena usaglašavanja.

3.11 PRIHODI

Uvidom u poslovne knjige Ustanove utvrđeno je da ista **nije** vršila evidentiranje prihoda na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština, već shodno Pravilniku koji nije u primjeni.

Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije u Glavnoj knjizi, na obračunskoj osnovi, evidentirao prihode u iznosu od 923.708,75€ i isti se odnose na prihode od Ministarstva rada i socijalnog staranja za korisnike u iznosu od 205.449,50€, prihode od penzija i po osnovu neposrednog ugovaranja sa korisnicima u iznosu od 338.095,29€, prihode od donacija pravnih i fizičkih lica u iznosu od 7.807,42€, prihode od Zavoda za zapošljavanje za projekte u iznosu od 70.994,58€, prihode od Uprave carina u iznosu od 14.755,89€ i ostale prihode u iznosu od 283.787,91€.

Prihodi u iznosu od 205.449,50€ su evidentirani po osnovu uplata Ministarstva rada i socijalnog staranja za troškove smještaja korisnika za koje se plaća puni iznos i uplata razlike između visine penzije i cijene Doma za korisnike koji učestvuju u troškovima plaćanja smještaja. Ministarstvo je troškove smještaja korisnika zaključno sa novembrom 2022.godine plaćalo do maksimalnog iznosa od 200,00€, a od decembra u iznosu od 300,00€.
Mjesečna cijena smještaja za korisnike u Ustanovi utvrđuje se Rješenjem Ministarstva rada i socijalnog staranja, s tim što korisnici koji imaju prihode sami učestvuju u troškovima smještaja, dok za korisnike koji nemaju prihoda, troškove smještaja plaćaju srodnici koji su dužni da ih izdržavaju ili Budžet CG. Rješenjem MRSS, od 24.02.2020. godine, koje je bilo u primjeni do novembra 2022. godine utvrđene su cijene usluga smještaja u Domu u iznosima od 200,00€ do 300,00€, dok su Rješenjem MRSS od 23.11.2022. godine, utvrđene cijene od 300,00€ do 550,00€, zavisno od potrebnog stepena podrške korisniku, tj. da li se radi o smještaju na paviljonima gerijatrije i psihogerijatrije ili smještaju u objektima palijativne njege i odjeljenju demencije. Rješenjima je definisano i da isplaćena sredstva ustanovama služe za pokriće materijalnih troškova, troškova tekućeg i investicionog održavanja i nematerijalnih troškova ustanova. Ustanova je u 2022. godini primjenjivala cijene utvrđene navedenim rješenjima.

Uvidom u rješenja o ostvarivanju prava na usluge smještaja u Domu starih „Bijelo Polje" utvrđeno je da su istim određena učešća nadležnog Ministarstva i Doma starih (kao pružaoca usluga), u pokriću troškova smještaja korisnika, pri čemu nije prezentiran pravni propis na osnovu kojeg je u rješenjima

određeno da troškove u razlici do pune cijene koštanja usluga, snosi Dom starih. Shodno navedenom, a imajući u vidu da je u postupku revizije utvrđeno da su korisnici Doma starih „Bijelo Polje" pretežno lica koja nijesu u mogućnosti da učestvuju u troškovima smještaja, kao i da su u pojedinim slučajevima ukupni troškovi koje snosi nadležno Ministarstvo i korisnik, manji od troškova koje snosi Dom starih, konstatuje se da ovakav način određivanja učešća Doma starih u troškovima smještaja korisnika, za koji nije prezentiran pravni propis, može imati za rezultat negativne posledice na funkcionisanje Doma, koje zbog finansijskih problema mogu dovesti u pitanje kvalitet pruženih usluga korisnicima i ostvarivanje djelatnosti zbog koje je osnovan.

Preporuka drugom organu

- **Ministarstvo rada i socijalnog staranja treba da u koordinaciji sa ustanovama socijalne i dječje zaštite obezbijedi donošenje rješenja o ostvarivanju prava na usluge smještaja korisnika u ustanovama u skladu sa važećim pravnim propisima, kao i da preispita mogućnost povećanja svog učešća u pokriću troškova smještaja korisnika koji nijesu u mogućnosti da samostalno plaćaju usluge, kako bi se obezbijedila adekvatna podrška i resursi za njihovu njegu i zbrinjavanje od strane Doma.**

Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u Glavnoj knjizi evidentirala prihode od Ministarstva rada i socijalnog staranja u većem iznosu za 20.236,89€, jer je priliv sredstava od Ministarstva za lične potrebe korisnika (džeparac), evidentirala kao prihod Ustanove, iako ista pripadaju korisnicima.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u poslovnim knjigama na kontima prihoda evidentira prilive sredstava koja predstavljaju prihod Ustanove, a prilive sredstava koja pripadaju korisnicima da evidentira na konto obaveza prema korisnicima, s obzirom da ista ne predstavljaju prihod Ustanove.**

Prihodi u iznosu od 338.095,29€ su evidentirani po osnovu uplata penzija korisnika za usluge smještaja korisnika i po osnovu neposrednog ugovaranja sa korisnicima. Ustanova je po osnovu navedenih prihoda evidentirala uplate od ukupno 157 korisnika u 2022. godini.

Revizijom je utvrđeno da je Ustanova u okviru Glavne knjige na istom računu evidentirala prihode po osnovu pružanja usluga smještaja neposrednim ugovaranjem sa korisnicima (korisnici koji neposredno plaćaju punu cijenu smještaja) i prihode po osnovu pružanja usluga smještaja korisnicima, čije usluge smještaja se naplaćaju od penzija istih, na ime učešća u troškovima smještaja, što onemogućava dobijanje podataka o broju korisnika po navedenim kategorijama i prihodima po osnovu istih.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u Glavnoj knjizi obezbjedi posebnu evidenciju prihoda ostvarenih po osnovu pružanja usluga smještaja neposrednim ugovaranjem sa korisnicima i prihoda po osnovu pružanja usluga smještaja korisnicima, čije usluge smještaja se naplaćaju od penzija istih.**

Shodno prezentiranim podacima Ustanove, ista je u 2022. godini zaključila individualne ugovore sa 47 korisnika, dok je revizijom utvrđeno da je od 23

korisnika naplaćen depozit u iznosu od po 1.800,00€ (kao garancija svojim novcem ili novčanim sredstvima ili tuđom nekretninom u iznosu od šestomjesečne cijene smještaja (unaprijed) boravka korisnika u Ustanovi). Navedena sredstva služe kao obezbjeđenje u slučaju da korisnik kasni sa uplatom ugovorene obaveze i nijesu prihod Doma, već se evidentiraju kroz blagajnu depozita i SWISS program.
Uvidom u ugovore o smještaju korisnika na direktan zahtjev korisnika, utvrđeno je da samo dio istih sadrži odredbu o plaćanju depozita, kao sredstva obezbjeđenja. Ustanova nije posebnom procedurom utvrdila kriterijume o određivanju obaveze plaćanja depozita od strane korisnika ili oslobađanja od iste. Ustanova je po osnovu ugovora sa 23 korisnika naplatila depozit u iznosu od po 1.800,00€ (u iznosu od šestomjesečne cijene smještaja od 300,00€ mjesečno), iako je za 16 korisnika naknada za smještaj iznosila od 400,00€-550,00€.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internom procedurom definiše kriterijume o određivanju obaveze plaćanja depozita od strane korisnika ili oslobađanja od iste, prilikom zaključivanja ugovora o smještaju korisnika na direktan zahtjev korisnika.**

Prihodi evidentirani u iznosu od 7.807,42€ odnose se na donacije pravnih i fizičkih lica u iznosu od 2.556,00€, prihode od kazni u iznosu od 5.250,00€ i prihode od kamata na depozite po viđenju u iznosu od 1,42€.
Prihodi od kazni u iznosu od 5.250,00€ su evidentirani u poslovnim knjigama Ustanove na osnovu uplata fizičkih lica u iznosima od 100,00€ do 500,00€, shodno rješenjima tužilaštva, donijetim na osnovu člana 272 Zakonika o krivičnom postupku.
Prihodi u iznosu od 70.994,58€ evidentirani su po osnovu uplata od Zavoda za zapošljavanje CG, shodno zaključenim ugovorima o realizaciji programa javnog rada socijalnog sadržaja- program "Direktno otvaranje radnih mjesta – javni rad" i programa "Osposobljavanja za rad kod poslodavca". Predmet ugovora je zapošljavanje lica sa evidencije nezaposlenih Zavoda, na period od po 4, odnosno 6 mjeseci, radi osposobljavanja za rad (radni terapeut).
Prihodi u iznosu od 14.755,89€ evidentirani su u poslovnim knjigama Ustanove po osnovu povraćaja dijela plaćene akcize na mineralna ulja za grijanje, shodno zahtjevu Ustanove i rješenjima Uprave prihoda i carina.
Prihodi evidentirani u poslovnim knjigama Ustanove u iznosu od 283.787,91€, odnose se na prihod od Ministarstva u iznosu od 266.036,20€, prihod od opštine Bijelo Polje u iznosu od 3.400,00€ (zakupnina za Dnevni centar i novogodišnji paketi), prihod od Zavoda za zapošljavanje CG u iznosu od 5.221,13€ (subvencija zarade lica sa invaliditetom) i prihod od UNDP u iznosu od 9.005,58€ (Dnevni boravak za stara lica) i ostali prihodi u iznosu od 120,00€.
Prihodi od Ministarstva rada i socijalnog staranja se odnose na pomoć za otplatu dugovanja za nabavku hrane, u iznosu od 254.606,20€, otpremnine i pomoći zaposlenima, za rad Upravnog odbora i za novogodišnje pakete za korisnike.

3.12 IZDACI

Revizijom je utvrđeno da je JU Dom starih Bijelo Polje u 2022. godini u poslovnim knjigama na obračunskoj osnovi iskazala izdatke u ukupnom iznosu od 737.412,02€, koje **nije** evidentirala na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština.

- **Subjekt revizije treba da evidentiranje transakcija u poslovnim knjigama vrši shodno važećem Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za Budžet Crne Gore i budžete opština.**

U nastavku je dat tabelarni pregled izdataka JU Dom starih „Bijelo Polje" po vrsti izdataka evidentiranih u Glavnoj knjizi subjekta revizije

R/B	Opis izdatka	Iznos
1	Neto zarade	17,683.86
2	Ostale naknade	10,815.96
3	Izdaci po osnovu ang.lica po ugovorima	30,942.03
4	Administrativni materijal i oprema	47,164.51
5	Materijal za posebne namjene	4,993.50
6	Materijal za zdravstvenu zaštitu	35,277.93
7	Ostali rashodi za materijal	212,773.27
8	Rashodi za energiju	82,605.16
9	Rashodi za gorivo	107,855.99
10	Reprezentacija	6,926.64
11	Službena putovanja	9,838.86
12	Komunalne naknade	15,491.27
13	Komunikacione usluge	16,813.20
14	Konsultantske usluge	5,480.24
15	Održavanje softvera	732.05
16	Osiguranje	8,044.39
17	Bankarske usluge	1,395.75
18	Ostale usluge	4,914.36
19	Izdaci po osnovu sudskih postupaka	20.00
20	Tekuće i investiciono održavanje objek	6,633.92
21	Tekuće održavanje opreme	5,386.11
22	Izdržavanje štićenika u domovima	19,224.53
23	Ostali transferi institucijama i pojedin	2,400.00
24	Ostalo	4,412.83
25	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	121.96
26	Troškovi po prijektima ZZZ	77,705.70
27	Izdaci za nabavku opreme-(klasa 5)	1,758.00
	Ukupno	**737,412.02**

Shodno podacima prezentiranim u prethodnoj tabeli, konstatuje se da je Ustanova u Glavnoj knjizi evidentirala ukupne izdatke u iznosu 737.412,02€ (u okviru klase 4 u iznosu od 735.654,02€, dok je na posebnom kontu u okviru klase 5 evidentirala izdatke po osnovu novonabavljene opreme u iznosu od 1.758,00€), dok je u Izvještaju o novčanim tokovima iskazala izdatke u iznosu od 918.516,17€ (gotovinska osnova), što je za 181.104,15€ više od istih evidentiranih u Glavnoj knjizi na obračunskoj osnovi (737.412,02€), pri čemu se navedena razlika odnosi na zatvaranje obaveza /izmirene obaveze iz prethodnog perioda.
Po Izjavi odgovornog lica za finansije i računovodstvo subjekta revizije, u Glavnoj knjizi su evidentirani obračunati rashodi (obračunska metoda), dok su u Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani plaćeni rashodi (gotovinska osnova), shodno važećoj regulativi.

Neto zarade
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 17.683,86€, odnose se na isplate neto zarada za tri lica koja su tokom 2022.godine angažovana po osnovu Ugovora o radu, preko Agencije za posredovanje pri zapošljavanju. Navedeni izdaci su dokumentovani fakturama Agencije i obračunskim listama.

Ostale naknade
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 10.815,96€ odnose na ostale naknade koje su isplaćene zaposlenima, članovima Upravnog odbora Ustanove i korisnicima.

Izdaci u iznosu od 1.990,00€, odnose se na neto naknade za tri člana Upravnog odbora, pri čemu je mjesečna neto naknada Predsjednika iznosila 70,00€, a članova 50,00€. Izdaci u iznosu od 525,96€ evidentirani su po osnovu doprinosa na isplaćene naknade članovima Upravnog odbora.
Izdaci u iznosu od 6.570,00€ evidentirani su po osnovu plaćanja jednokratnih pomoći zaposlenima u Ustanovi tokom 2022. godine, na osnovu Granskog kolektivnog ugovora za socijalnu djelatnost, za slučaj duže ili teže bolesti, odnosno gubitka člana uže porodice. Navedeni izdaci dokumentovani su rješenjima direktora Ustanove o isplati, zahtjevima za isplatu pomoći i medicinskom dokumentacijom.
Izdaci u iznosu od 1.260,00€ evidentirani su po osnovu isplate otpremnine zaposlenom prilikom odlaska u penziju, shodno Zakonu o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i dokumentovani su Rješenja o isplati.
Izdaci u iznosu 350,00€ evidentirani su po osnovu isplate naknada licima angažovanim u Radnoj grupi, dok se izdaci u iznosu od 120,00€ odnose na isplate korisnicima Ustanove, u vidu nagrade po osnovu angažovanja na određenim aktivnostima u okviru Ustanove.

Izdaci po osnovu angažovanja lica po ugovorima
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 30.942,03€ odnose se na isplate po osnovu angažovanja lica Ugovorom o dopunskom radu, Ugovora o djelu i Ugovoru o volonterskom radu.

Izdaci u iznosu od 25.941,50€ odnose se na isplate ljekarima po osnovu angažovanja u Ustanovi na osnovu Ugovora o dopunskom radu (šest ljekara), čije su se neto naknade kretale u iznosima od 150,00€ do 400,00€. U vezi sa navedenim isplatama prezentirane su i saglasnosti matičnih institucija povodom angažovanja ljekara. Izdaci u iznosu od 363,63€ odnose se na isplate zaposlenoj u Ustanovi na ime dopunskog rada (koordinacije dnevnih centara u Rožajama, Plavu i Petnjici), dok su izdaci u iznosu od 823,98€ evidentirani po osnovu plaćanja naknada njegovateljicama angažovanim Ugovorom o radu u okviru projekta finansiranog od strane UNDP-a, za potrebe dnevnih centara. Izdaci u iznosu od 2.497,34€ evidentirani su po osnovu angažovanja lica po Ugovoru o djelu, na ime izvršenja usluga popravki mašina, servisiranja klima uređaja, edukacije zaposlenih, molerskih radova, čišćenja kotlova i dr.
Izdaci u iznosu od 1.115,58€ evidentirani su po osnovu Ugovora o vršenju usluga kontrole finansijsko materijalnog poslovanja Ustanove za 2021. godine, od strane sudskog vještaka i procjenitelja i isti su adekvatno dokumentovani.
Izdaci u iznosu od 200,00€ evidentirani su po osnovu Ugovora o volontiranju i Odluci direktora u vezi sa isplatom istih.

Administrativni materijal i oprema
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 47.164,51€, odnose se na izdatke za nabavku kancelarijskog i ostalog potrošnog materijala, pri čemu se dio navedenih izdataka u iznosu od 28.318,22€ odnosi na sredstva higijene, a izdaci u iznosu od 6.204,88€ na nabavku sitnog inventara i opreme. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Materijal za posebne namjene
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 4.993,50€, odnose se na materijal za posebne namjene, pri čemu se izdaci u iznosu od 4.595,50€ odnose na nabavke dnevnih novina i časopisa, a izdaci u iznosu od 398,00€ za nabavku posteljina za potrebe Ustanove. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Materijal za zdravstvenu zaštitu
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 35.277,93€, odnose se na nabavku materijala za zdravstvenu zaštitu, za potrebe korisnika Ustanove (medicinskog materijala, ljekova i sanitetskog materijala). Navedeni izdaci dokumentovani računima/fakturama dobavljača.

Ostali rashodi za materijal
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 212.773,27€, odnose se na nabavku elektro i vodovodnog materijala, auto djelova i hrane za potrebe korisnika Ustanove. Revizijom je utvrđeno da se veći dio navedenih izdataka u iznosu od 209.409,94€ odnosi se na nabavku hrane za potrebe korisnika Ustanove, pri čemu su nabavke prehrambenih proizvoda u iznosa od 44.927,75€ vršene nakon sprovedenog otvorenog postupka javne nabavke, a nabavke u iznosu od 164.482,19€, direktnim prihvatanjem računa od strane jednog ponuđača. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Rashodi za energiju
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 82.605,16€ odnose se na utrošak električne energije za potrebe Ustanove i isti su adekvatno dokumentovani.

Rashodi za gorivo
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 107.855,99€ odnose se na rashode za gorivo. Revizijom je utvrđeno da se dio navedenih izdataka u iznosu od 97.691,98€ odnosi na nabavku lož ulja, čija nabavka je izvršena nakon sprovedenog otvorenog postupka javne nabavke u 2021.i 2022.godini, dok se izdaci u iznosu od 10.164,01€, odnose na nabavku goriva. Dio izdataka za gorivo u iznosu od 684,71€ isplaćen je gotovinski iz blagajne i pojašnjen e u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Blagajničko poslovanje, dok ja nabavka goriva u iznosu od 9.479,30€ izvršena nakon sprovedenog postupaka nabavke.
Ustanova posjeduje dva službena vozila. Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije prilikom korišćenja službenih vozila radi obavljanja određenih zadataka nije koristio propisane obrasce shodno članu 17 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore (obrazac:PN) i naloge za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva (obrazac za kontrolu - OK). U postupku revizije nijesu prezentirani dokazi da Ustanova koristi prevozna sredstva u skladu sa uslovima propisanim Uredbom. Takođe, Ustanova nije internim aktom uredila način korišćenja i upotrebe prevoznih sredstava, zavisno od posebnih potreba i specifičnosti organa, što nije u skladu sa članom 5 Uredbe.

- **Subjekt revizije treba da koristi prevozna sredstva u skladu sa odredbama Uredbe o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore, kao i da donese interni akt o načinu korišćenja i upotrebe istih, kako je to propisano Uredbom.**

Ustanova **nije** donijela interni akt o utvrđivanju limita za potrošnju goriva prilikom korišćenja službenih vozila.

Reprezentacija
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 6.926,64€ odnose se na izdatke za reprezentaciju po osnovu nabavke robe iz maloprodaje, ugostiteljskih usluga, kupovine poklona i sličnih izdataka. Navedeni izdaci su dokumentovani računima, na osnovu kojih se nije moglo utvrditi ko je koristio reprezentaciju i u koje svrhe. Ustanova **nije** internim aktom utvrdila ko ostvaruje pravo na korišćenje reprezentacije na teret sredstva Ustanove i do kog limita.

Službena putovanja
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 9.838,86€ odnose se na izdatke za službena putovanja. Revizijom je utvrđeno da se navedeni izdaci odnose na dnevnice za službena putovanja u iznosu od 8.075,89€ (u zemlji iznos od 7.227,00€ i inostranstvu iznos od 848,89€), ostale troškove u vezi sa službenim putovanjem u iznosu od 345,50€ i džeparac za korisnike penzije i materijalnog obezbjeđenja u iznosu od 1.417,47€. Dio navedenih

izdataka u iznosu od 40,00€ plaćen je preko žiro računa, dok su izdaci u iznosu od 9.798,86€ isplaćeni gotovinski iz blagajne i pojašnjeni su u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Blagajničko poslovanje.

Komunalne naknade
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 15.491,27€ odnose se na izdatke vode, kanalizacije i usluga odvoza smeća. Navedeni izdaci su dokumentovani fakturama dobavljača.

Komunikacione usluge
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 16.813,20€ odnose se na komunikacione usluge. Revizijom je utvrđeno da se navedeni izdaci odnose na poštanske usluge u iznosu od 977,37€, usluge kablovske televizije i interneta u iznosu od 6.202,35€, usluge fiksne telefonije u iznosu od 644,95€ i usluge mobilne telefonije u iznosu od 8.988,53€ i isti su adekvatno dokumentovani.

Ustanova **nije** internim aktom utvrdila ko ostvaruje pravo na korišćenje usluga mobilne telefonije na teret sredstva Ustanove i do kog limita.

Konsultantske usluge
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 5.480,24€ odnose se na konsultantske usluge. Revizijom je utvrđeno da se navedeni izdaci odnose na usluge komercijalne revizije u iznosu od 3.005,00€, advokatske usluge u iznosu od 1.375,00€, notarske usluge u iznosu od 97,23€, usluge vještačenja u iznosu od 125,16€, usluge ispitivanja tehničkih uslova u iznosu od 102,85€ i ostale usluge u iznosu od 775,00€. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Održavanje softvera
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 732,05€ odnose se na izdatke održavanja softvera, odnosno zakupa domena i održavanje sajta Ustanove.

Osiguranje
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 8.044,39€ odnose se na izdatke osiguranja imovine i lica (osiguranja imovine u iznosu od 2.167,31€ i osiguranja zaposlenih u iznosu od 5.877,08€). Navedeni izdaci su dokumentovani ugovorima i fakturama dobavljača.

Bankarske usluge
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 1.395,75€, odnose se na bankarske provizije i bančine naknade i isti su dokumentovani izvodima komercijalnih banaka kod kojih Ustanova ima otvorene žiro račune.

Ostale usluge
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 4.914,36€, odnose se na izdatke zakupa poslovnog prostora za potrebe dnevnih centara u Rožajama i Bijelom Polju (u iznosu od 2.766,66€), sanitarnih pregleda

zaposlenih (u iznosu od 1.817,40€) i održavanja dnevnih centara i ostalih troškova (u iznosu od 330,30€).
Uvidom u dokumentaciju za pravdanje navedenih troškova, utvrđeno je da Ugovor o zakupu poslovnog prostora za potrebe Dnevnog centra u Rožajama nije ovjeren od strane nadležnog organa, kako je to propisano članom 639 Zakona o obligacionim odnosima.

- **Subjekt revizije treba da ugovore o zakupu poslovnih prostora zaključuje sa zakupodavcima na način utvrđen odredbama čl.639 Zakona o obligacionim odnosima.**

Izdaci sudskih postupaka
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 20,00€, odnose se na sudske i administrativne takse, od čega je iznos od 15,00€ isplaćen gotovinski iz blagajne. Navedeni izdaci su dokumentovani priznanicama.

Tekuće i investiciono održavanje objekta
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 6.633,92€ odnose se na redovno održavanje prostorija Ustanove i to: usluge dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u iznosu od 2.676,15€, usluge redovnog održavanja lifta Ustanove u iznosu od 1.815,00€ i ostale usluge održavanja u iznosu od 2.142,77€. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Tekuće održavanje opreme
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 5.386,11€ odnose se na tekuće održavanje opreme i građevinskog objekta Ustanove i to: održavanje građevinskog objekta i opreme u iznosu od 2.219,80€, održavanje službenih vozila u iznosu od 1.628,44€ i održavanje ostale opreme u iznosu od 1.537,87€. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Izdržavanje štićenika u domovima
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 19.224,53€ odnose se većinom na uplate naknada korisnicima Ustanove koji su korisnici penzije i materijalnog obezbjeđenja porodice. Ustanova je vršila isplate navedenih naknada nakon prenosa sredstava od strane nadležnog Ministarstva, pri čemu je iznos mjesečne naknade iznosio od 13,87€ do 15,30€po korisniku. Navedeni izdaci su adekvatno dokumentovani.

Ostali transferi institucijama i pojedincima
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 2.400,00€ odnose se na transfere prema zaposlenima, odnosno licima koja su bila angažovana u Ustanovi, pri čemu se iznos od 700,00€ odnosi na uplatu sindikalnoj organizaciji Ustanovi, na ime pomoći za tri zaposlena, dok se izdaci u iznosu od 1.700,00€ odnose na plaćanja prema licima koja su preko programa ZZZCG bila angažovana u Ustanovi i dokumentovani su Rješenjem o isplati.

Ostalo
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 4.412,83€ odnose se na izdatke prinudne naplate. Na osnovu Rješenje o izvršenju br. 70/22 od 10.02.2022. godine, sa računa Ustanove izvršena je prinudna naplata

potraživanja izvršnog povjerioca u iznosu od 4.412,83€. Izdatak je adekvatno dokumentovan.

Otplata obaveza iz prethodnog perioda
Izdaci evidentirani u Glavnoj knjizi Ustanove u iznosu od 121,96€, odnose se na plaćanje obaveza iz prethodog perioda (ugostiteljske usluge) i isti su adekvatno dokumentovani.

Troškovi po projektima Zavoda za zapošljavanje
Subjekt revizije je u poslovnim knjigama evidentirao troškove u iznosu od 77.705,70€, po osnovu zarada lica zaposlenih na određeno vrijeme od 4, odnosno, 6 mjeseci radi realizacije projekata stručnog osposobljavanja za samostalni rad, shodno zaključenim ugovorima sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore.
Revizijom je utvrđeno da se evidentirani troškovi odnose na neto zarade u iznosu od 59.810,17€, doprinose u iznosu od 17.793,08€ i prirez u iznosu od 102,45€, isti su adekvatno dokumentovani (ugovorima o radu sa zaposlenima (radni terapeut, servirka, spremačica – higijeničarka i sl.) i obračunima zarada).

3.13 Zapošljavanje i obračun zarada

Shodno odredbama člana 99 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, na zaposlene u Ustanovi primjenjuju se opšti propisi o radu i odredbe Granskog kolektivnog ugovora za socijalnu djelatnost.
Na dan 01.01.2022.godine u radnom odnosu u Domu za stare Bijelo Polje bilo je 89 zaposlenih, a na dan 31.12.2022.godine u 103 zaposlena, od čega 4 lica na određeno vrijeme i 99 lica na neodređeno vrijeme.
U 2022. godini u Ustanovi su ukupno 16 lica zasnovala radni odnos zaključivanjem ugovora o radu na neodređeno i jedno lice zaključivanjem ugovora na odredjeno vrijeme.
Pregledom dokumentacije lica koja su zaposlena u 2022. godini, utvrđeno je da su ista zaposlena putem javnih oglasa, Ugovori o radu sadrže visinu koeficijenta za obračun zarade, a prezentirane su i Odluke o prijemu u radni odnos, obrasci E1 i E3 i dr.
Uvidom u uzorkom odabrane personalne dosije zaposlenih koji su zaposleni u ranijem periodu, utvrđeno je da zaposleni ispunjavaju uslove za predmetna mjesta (provjera izvršena na uzorku od 13 nasumično odabranih dosijea), kao i da se zapošljavanje istih vršilo u skladu sa zakonom propisanom procedurom, sem u jednom slučaju gdje za jedno radno mjesto medicinska sestra/tehničar u dosijeu lica koje je zaključilo Ugovor o radu, nedostaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu

Revizijom je utvrđeno da Ustanova **nije** donijela rasporedna rješenja zaposlenima po važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2022.godine, iako je članom 18 istog, definisano da se u roku od 30 dana od usvajanja novog Pravilnika izvrši raspored izvršilaca.

- **Subjekt revizije treba da donese rasporedna rješenja zaposlenim u Ustanovi shodno važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.**

Revizijom je utvrđeno da se obračun zarada za zaposlene u Ustanovi vršio primjenom koeficijenata utvrđenih u Granskim kolektivnom ugovoru za socijalnu djelatnost.
Na osnovu podataka iz obračuna je utvrđeno da su troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca za prosječno mjesečno 97 zaposlenih u JU Dom starih Bijelo Polje u 2022. godini iznosili 887,354.54€. Navedeni troškovi se ne iskazuju u poslovnim knjigama Ustanove, već se evidentiranje i isplata izdataka po ovom osnovu vrši iz Budžeta MRSS.

Shodno prezentiranim podacima, troškovi zarada se odnose na neto zarade u iznosu od 693.557,19€, porez u iznosu od 9.794,09€, doprinose na teret zaposlenih u iznosu od 130.521,75€ (bruto zarada u 833.872,37€), doprinose na teret poslodavca u iznosu od 52.208,93€ i prirez u iznosu od 1.273,24€.
Revizijom je na osnovu uvida u mjesečne rekapitulacije zarada Ministarstva finansija sačinjen tabelarni pregled strukture bruto zarada i utvrđeno da je po osnovu redovnog rada zarada obračunata u iznosu od 598.728,73€ i čini 71,80% troška, prekovremeni rad učestvuje sa 11,74% i iznosi 97.906,87€, trošak po osnovu noćnog rada iznosi 28.320,79€, tj. 3,40%, rad za državne i vjerske praznike iznosi 22.673,46€ ili 2,72%, bolovanja (porodiljsko, trudničko I ost.) učestvuju sa 8,96% ili 74.403,97€, dok su bruto korekcije (do iznosa minimalne zarade i ostale) iskazane u iznosu od 11.538,55€ i učestvuju sa 1,38% u trošku bruto zarada.
Revizijom je utvrđeno da je subjekt revizije svakomjesečno donosio odluke o uvođenju rada dužeg od punog radnog vremena (prekovremeni rad), zbog iznenadnog povećanog obima posla, uz donošenje rješenja o uvođenju istog, a obavještavao je i inspekciju rada shodno odredbama člana 64 Zakona o radu.
Takođe je utvrđeno da je u 2022. godini za 28 zaposlenih prekovremeni rad obračunat od 260 do 480 časova, što je više od propisanog maksimuma od 250 časova na godišnjem nivou iz člana 64 Zakona o radu.

- **Subjekt revizije treba da organizuje prekovremeni rad u skladu sa odredbama člana 64 Zakona o radu**

Revizijom je utvrđeno da se prisustvo na radu ne evidentira neposredno od strane zaposlenih, već neposredni rukovodioci organizacionih cjelina (šef kuhinje, glavna medicinska sestra i sl.) sačinjavaju mjesečne specifikacije o zbirnom broju sati provedenom na radu, dnevnom prisustvu zaposlenih, bolovanju i godišnjem odmoru, koje dostavljaju računovodstvenoj službi i iste su osnov su za obračun zarada. Takođe je utvrđeno da specifikacija obezbjeđuje samo zbirni podatak o broju sati prisusutnosti na radu na mjesečnom nivou i o smjenskom radu, pa se računski dolazi do iznosa broja časova redovnog rada, prekovremenog, noćnog i rada u toku praznika, ali specifikacija ne obezbjeđuje podatke o vremenu dolaska na posao i vremenu odlaska sa posla zaposlenih. Subjekt revizije ne posjeduje interni akt kojim je uređena ova oblast.

- **Preporučuje se subjektu revizije da internim aktom utvrdi proceduru evidentiranja prisustva zaposlenih, na način da se obezbijedi da dnevnu evidenciju o dolasku na posao i odlasku sa posla sačinjavaju neposredno zaposleni, kao i da se na osnovu iste od strane šefova organizacionih cjelina sačinjavaju mjesečne**

specifikacije o prisustvu na radu koja će biti osnov za obračun zarada.

3.14 JAVNE NABAVKE

Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta JU Dom starih Bijelo Polje, poslovi javnih nabavki vrše se u okviru službe za finansijsko-računovodstvene poslove.
Ustanova je imenovala lice za vršenje poslova Službenika za javne nabavke, koje ispunjava uslove predviđene Zakonom o javnim nabavkama.
U postupku revizije, prezentiran je propisani obrazac - Evidencija o sukobu interesa, odnosno kršenju antikorupcijskog pravila za 2022.godinu, dostavljen Direktoratu za politiku javnih nabavki, kao i Metodologija analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki od 30.12.2022.godine.

Ustanova je propisanom roku donijela Plan javnih nabavki za 2022. godinu (24.01.2022. godine), na koji je Ministarstvo finansija i socijalnog staranja dalo saglasnost.

Shodno Planu javnih nabavki za 2022. godinu, ukupna procijenjena vrijednost nabavki je iznosila 389.204,51€ bez PDV-a, dok je ukupna vrijednost PDV-a iznosila 75.195,48€. Planom javnih nabavki planirane su nabavke roba u iznosu od 223.196,28€ bez PDV-a (PDV - 41.803,72€), radova u iznosu od 102.396,69€ bez PDV-a (PDV -21.503,31€) i usluga u iznosu od 63.611,54€ bez PDV-a (PDV - 11.888,45€). Ustanova nije vršila izmjene i dopune Plana javnih nabavki tokom 2022. godine.

Ustanova nije internim aktom definisala proces planiranja javnih nabavki u Ustanovi i ne vrši ispitivanje tržišta prije započinjanja postupka javne nabavke.

Uvidom u elektronski sistem javnih nabavki (ESJN), utvrđeno je da je Ustanova tokom 2022. godine, putem ESJN sprovela četiri otvorena postupka javnih nabavki, ukupne vrijednosti 155.819,83€ i tri postupka jednostavnih nabavki ukupne vrijednosti 19.824,96€, koje nije iskazala kroz Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama u ESJN iz razloga što prilikom korišćenja ESJN aplikacije nije sprovela sve neophodne radnje koje bi omogućile generisanje unijetih podataka u statistički izvještaj o javnim nabavkama.

Ustanova nije prezentirala dokaze da je putem ESJN aplikacije dostavila nadležnom Ministarstvu statističke izvještaje o javnim nabavkama (polugodišnji i godišnji izvještaj), što nije u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkam kojim su utvrđene obaveze naručioca u vezi sa statističkim izvještavanjem o javnim nabavkama.

U postupku revizije prezentiran je Izvještaj o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke, koji je Ustanova sačinila na osnovu podataka iz ESJN aplikacije i u kojem je iskazala 676

jednostavnih nabavki, ukupne vrijednosti sa PDV-om od 434.777,11€, koja vrijednost ne odgovara vrijednostima nabavki iz prezentirane dokumentacije. Naime, uvidom u prezentiranu dokumentaciju koja se odnosi na navedene nabavke, utvrđeno je da vrijednost iskazana u pojedinačnim fakturama ne odgovara istim iskazanim u ESJN iz razloga što je korisnik ESJN aplikacije u ime Ustanove prilikom unosa pojedinačnih nabavki duplo evidentirao PDV vrijednost, što je uticalo i na uvećanje ukupne vrijednosti sprovedenih nabavki iskazanih u Izvještaju.
Takođe, utvrđeno je da Ustanova u prezentiranom Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke nije iskazala nabavke po osnovu usluga mobilne telefonije u iznosu od 8.988,53€, usluga fiksne telefonije u iznosu od 644,95€ i konsultatske usluge u iznosu od 3.780,00€, kao i da je iskazala usluge vezane za zapošljavanje u iznosu od 17.638,86€, koje se shodno članu 14 Zakona izuzete od primjene istog.

Shodno navedenom, konstatuje se da Ustanova nije sačinila Izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama za 2022.godinu u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama, jer u istom nije iskazala zaključene ugovore o javnim nabavkama putem otvorenog postupka i jednostavnih nabavki, koje je sprovela putem ESJN. Takođe, Ustanova u prezentiranom Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke nije iskazala sprovedene nabavke u ukupnom iznosu od 13.413,48€. Ustanova nije prezentirala dokaze da je putem ESJN aplikacije dostavila nadležnom Ministarstvu statističke izvještaje o javnim nabavkama (polugodišnji i godišnji izvještaj.

- **Subjekt revizije treba da u Izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i Izvještaju o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne iskaže sve sprovedene nabavke koje se odnose na godinu za koju se izvještaj podnosi, kao i da statističko izvještavanje o javnim nabavkama vrši u skladu sa članom 182 Zakona o javnim nabavkama.**

U nastavku su dati tabelarni pregledi sprovedenih javnih nabavki putem ESJN aplikacije:

Tabelarni prikaz sprovednih otvorenih postupaka

Rb	Vrsta postupka	Opis predmeta JN	Ugovorena vrijednost bez PDV-a	Iznos PDV-a	Ugovorena vrijednost sa PDV-om
1	Otvoreni postupak	Lož ulje	53,085.49 €	12,149.00 €	65,234.49 €
2	Otvoreni postupak	Meso i mesne preradjevine	47,815.68 €	10,134.46 €	57,950.14 €
3	Otvoreni postupak	Sredstva higijene	26,297.50 €	5,553.71 €	31,851.21 €
4	Otvoreni postupak	Sanitetski materijal	375.84 €	26.31 €	402.15 €
UKUPNO			**127,574.51 €**	**27,863.48 €**	**155,437.99 €**

Tabelarni prikaz sprovednih jednostavnih postupaka putem ESJN

Rb	Vrsta postupka	Opis predmeta JN	Ugovorena vrijednost bez PDV-a	Iznos PDV-a	Ugovorena vrijednost sa PDV-om
1	Jednostavne nabavke ESJN	Konzumna jaja	3,168.00 €	221.76 €	3,389.76 €
2	Jednostavne nabavke ESJN	Gorivo	8,264.47 €	1,735.53 €	10,000.00 €
3	Jednostavne nabavke ESJN	Osiguranje zaposlenih	4,351.20 €	0.00 €	4,351.20 €
		Osiguranje imovine	2,084.00 €	0.00 €	2,084.00 €
UKUPNO			**17,867.67 €**	**1,957.29 €**	**19,824.96 €**

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u vezi sa sprovedenim otvorenim postupcima javnih nabavki utvrđeno je da je Ustanova prilikom sprovođenja postupka javne nabavke sanitetskog potrošnog materijala putem otvorenog postupka, tenderskom dokumentacijom u okviru tehničke specifikacije predmeta javne nabavke, odredila predmet nabavke po jedinici mjere, a ne u tačnim količinama, pri čemu nije navela razloge opredjeljenja za isto, imajući u vidu ukupnu procijenjenu vrijednost nabavke, a nakon sprovođenja postupka javne nabavke, za jednu od partija, procijenjene vrijednosti 13.000,00€, zaključila je Ugovor o javnoj nabavci u vrijednosti robe prema prihvaćenoj ponudi (375,84€ bez PDV-a), uz sukcesivnu isporuku robe. Shodno navedenom, konstatuje se da Ustanova nije tehničkom specifikacijom utvrdila sve karakteristike predmeta nabavke i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 87 Zakona o javnim nabavkama.

- **Subjekt revizije treba da prilikom sprovođenja postupka javne nabavke, tehničkom specifikacijom utvrdi sve karakteristike predmeta nabavke i zahtjeve u pogledu načina izvršavanja predmeta nabavke, kako bi istom omogućio jednak pristup svim privrednim subjektima u postupku nabavke bez ograničavanja tržišne konkurencije, kako je definisano članom 87 Zakona o javnim nabavkama.**

Revizijom je utvrđeno da je Ustanova tokom 2022. godine, dijeljenjem predmeta nabavke, vršila nabavke raznih vrsta roba (prehrambreni proizvodi u ukupnom iznosu od 164.482,19€, sanitetski potrošni materijal i ljekovi u ukupnom iznosu od 32.557,29€) sprovođenjem jednostavnih nabavki, direktnim prihvatanjem računa, za čiju nabavku je Planom javnih nabavki za 2022.godinu planirala sprovođenje otvorenog postupka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 27 Zakona o javnim nabavkama, kojim je utvrđeno da naručilac ne smije da vrši podjelu predmeta javne nabavke kojom se izbjegava primjena Zakona.

- **Subjekt revizije je dužan da sprovodi nabavke po postupcima propisanim Zakonom o javnim nabavkama i ne smije da vrši podjelu predmeta nabavke kojom se izbjegava primjena istog, kako je to definisano članom 27 Zakona o javnim nabavkama.**

Ustanova je dio nabavki sredstava higijene, nabavljala jednostavnim nabavkama putem faktura, iako je za navedene nabavke planirala i sprovela otvoreni postupak javne nabavke. Takođe, Ustanova je dio medicinskog potrošnog materijala nabavljala jednostavnim nabavkama putem faktura, a ne od dobavljača sa kojim je zaključila Ugovor o javnoj nabavci, nakon sprovođenja otvorenog postupka javne nabavke.

- **Preporučuje se subjektu revizije da prilikom sprovođenja otvorenog postupka javne nabavke sačinjava tehničku specifikaciju na osnovu iskustva iz ranijih perioda, sagledavanjem potreba Ustanove kako bi obezbijedio dovoljne količine istih, a nabavke putem faktura za navedeni predmet nabavke sveo isključivo na pojedine slučajeve koji se nijesu mogli predvidjeti.**

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u vezi realizacije ugovora o javnim nabavkama, utvrđeno je da u pojedinim slučajevima cijene i vrste isporučenih proizvoda naznačenih u fakturi, ne odgovaraju prihvaćenoj ponudi i zaključenom ugovoru.

Ustanova nije prezentirala dokaze da je vršila kontrolu zaključenih ugovora o javnim nabavkama i sačinjavala izvještaje o realizaciji ugovora, što nije u skladu sa članom 152 Zakona o javnim nabavkama, kojim je utvrđeno da je naručilac dužan da vrši kontrolu izvršavanja zaključenog ugovora o javnim nabavkama i da u roku od 30 dana, od dana realizacije ugovora o javnoj nabavci sačini izvještaj o realizaciji ugovora i isti objavi u ESJN.

- **Subjekt revizije je dužan da vrši kontrolu izvršavanja zaključenih ugovora o javnim nabavkama i sačinjava izvještaje o realizaciji ugovora na način utvrđen članom 152 Zakona o javnim nabavkama.**

Revizijom je utvrđeno da Ustanova nije odluke o izboru najpovoljnije ponude za više postupaka javnih nabavki objavila u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja, što nije u skladu sa članom 141 Zakona, kao i da je više zaključenih ugovora o javnim nabavkama objavila u ESJN u roku dužem od tri dana od dana dostavljanja zaključenog ugovora, što nije u skladu sa članom 149 Zakona o javnim nabavkama. Navedene nepravilnosti odnosile su se i na period prije i poslije hakerskih napada na mreže državnih organa, zbog kojih ESJN nije bio u funkciji. Shodno Izjavi odgovornog lica Ustanove za poslove javnih nabavki, navedena kašnjenja u objavi akata u ESJN nastala su iz razloga što ESJN aplikacija određeni period nije bila u funkciji zbog hakerskih napada na mreže državnih organa.

- **Subjekt revizije je dužan da u skladu sa članom 141 Zakona o javnim nabavkama, odluku o izboru najpovoljnije ponude, objavi u ESJN u roku od tri dana od dana donošenja, kao i da ugovor o javnoj nabavci objavi u ESJN u roku od tri dana od dana dostavljanja zaključenog ugovora, kako je to definisano članom 149 Zakona.**

Revizijom je utvrđeno da je Ustanova prilikom sprovođenja otvorenih postupaka javnih nabavki obrazovala komisije za sprovođenje postupka javne nabavke u čijem sastavu nijesu zastupljeni zaposleni iz organizacionih jedinica za čije potrebe se vrši nabavka, a koji posjeduju posebna znanja u vezi sa karakteristikama predmeta nabavke (specifične robe i usluge).

- **Preporučuje se subjektu revizije, da prilikom obrazovanja komisija za sprovođenje postupaka javnih nabavki specifičnih roba i usluga, imenuje jednog člana Komisije koji je zaposlen u organizacionoj jedinici za čije potrebe se vrši nabavka, a sve u cilju preciznijeg sačinjavanja tehničkih specifikacija predmeta javne nabavke.**

3.15 SUDSKI SPOROVI

Shodno podacima prezentiranim od strane subjekta revizije, Ustanova je tokom 2022. godine imala ukupno 5 aktivnih sudskih sporova. Svi sudski postupci su podnijeti protiv Ustanove od strane lica koja su konkurisala na oglase raspisane od strane Ustanove za prijem radnika u radni odnos i zaposlenih zbog prekida radnog odnosa i neisplaćenih sredstava po osnovu rada.

Shodno Informaciji odgovornog lica za pravne poslove, ne očekuje se da će pokrenuti sudski postupci imati finansijskih efekata po Ustanovu nakon njihovog pravosnažnog okončanja.

3.16 KANCELARIJSKO POSLOVANJE

Evidentiranje primljenih, razvrstanih i raspoređenih akata u JU Dom starih Bijelo Polje vrši se kroz četiri knjige, i to : Djelovodnik, Arhivska knjiga, Knjiga pošte i Knjiga ulaznih faktura.
Uvidom u arhivske knjige Ustanove utvrđeno je da subjekt revizije na početku 2022.godine nije donio Odluku o brojčanom znaku organizacione jedinice kako je to propisano članom 8 Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave. Takođe, utvrđeno je da zaključivanje evidencija u istim, nije izvršeno na način predviđen tačkom 54 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja, a u pojedinim knjigama su vršene ispravke pogrešno upisanih unosa putem korektora, što nije u skladu sa članom 53 Uputstva o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja. Ustanova nije internom procedurom definisala poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata.

- **Subjekt revizije treba da kancelarijsko poslovanje vrši u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju organa državne uprave i Uputstvom o načinu vršena kancelarijskog poslovanja, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja akata.**

Izvještaj pripremila
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević